

37205

8.2.18

9.3

สภาพแวดล้อมวิทยาลัยครุฑราชสีมาในทัศนะของ  
ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา

ปริญญานิพนธ์

ของ

รังสรรค์ หันสันเตียะ

๕๑ ก.พ. 2527

เจ้าพนักงานสมศกกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ  
สุขุมวิท 23 พระโขนง กรุงเทพฯ 11 โทร. 3921 575, 391 5058

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร  
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร  
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สิงหาคม ๒๕๒๖

153189

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิต และคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

..... นสพ. ว. อึ้งท้าว ..... ประธาน

..... พงษ์ศักดิ์ ทวีรัตน์ ..... กรรมการ

คณะกรรมการสอบ

..... นสพ. ว. อึ้งท้าว ..... ประธาน

..... พงษ์ศักดิ์ ทวีรัตน์ ..... กรรมการ

..... อภิวัฒน์ วัฒนศิริ ..... กรรมการ

## ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือแนะนำอย่างดียิ่งจาก  
อาจารย์ ดร. สมสุข ชีระพิจิตร และผู้ช่วยศาสตราจารย์พวงรัตน์ ทวีรัตน์ ที่กรุณาให้เป็น  
ที่ปรึกษา ให้แนวความคิดและสละเวลาเพื่อตรวจแก้ไขถ้อยคำ สำนวน ผู้วิจัยขอกราบ  
ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร. ประชุม รอดประเสริฐ ที่กรุณาร่วมเป็นกรรมการ  
สอบปากเปล่าและให้ข้อเสนอแนะ ที่มีคุณค่าต่อการนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาวิทยาลัยนครราชสีมา ที่กรุณาให้  
ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของการวิจัย ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์  
ดร. อินทร์ ศรีคุณ อาจารย์ ดร. สมบูรณ์ ตันยะ อาจารย์สมทรง อัสวกุล ที่กรุณาช่วย  
ตรวจและแก้ไขแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย และขอขอบคุณอาจารย์ถาวร สุ่มกษ  
อาจารย์จักษ์ ฤทธิไชยสง อาจารย์จิรภา นาคสมพงษ์ อาจารย์กุลธนี ศิริวิรักษ์  
อาจารย์สะอาดศรี คงนิล ที่กรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการวิจัย ขอขอบคุณอาจารย์สุวัฒน์  
ช่างเหล็ก อาจารย์สมพงษ์ สิงห์พล ที่ช่วยแปลเอกสารภาษาอังกฤษ ขอขอบคุณอาจารย์  
พิสิทธิ์ แท้มบรรจง ที่ช่วยประสานงานในการจัดพิมพ์ปริญญานิพนธ์จนสำเร็จ

และขอขอบคุณอาจารย์ประภาวดี หันสนธิยะ ที่ให้ความช่วยเหลือด้านการเงิน  
และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดเวลา จนกระทั่งปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

รังสรรค์ หันสนธิยะ

# สารบัญ

บทที่

หน้า

|                                             |    |
|---------------------------------------------|----|
| • บทนำ .....                                | •  |
| ภูมิหลัง .....                              | •  |
| ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า .....        | ๔  |
| ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า .....           | ๔  |
| ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า .....              | ๕  |
| คำจำกัดความศัพท์เฉพาะ .....                 | ๖  |
| สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า .....            | ๗  |
| ๒ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย .....      | ๘  |
| การศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัย .....           | ๘  |
| งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา .....      | ๑๑ |
| ๓ วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า .....           | ๒๔ |
| ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง .....               | ๒๔ |
| เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ..... | ๒๔ |
| การสร้างแบบสอบถาม .....                     | ๓๐ |
| การเก็บรวบรวมข้อมูล .....                   | ๓๒ |
| สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล .....       | ๓๓ |
| ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล .....                | ๓๖ |
| สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล .....   | ๓๖ |
| ลำดับขั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล .....         | ๓๖ |
| การวิเคราะห์ข้อมูล .....                    | ๓๖ |

|                                             |    |
|---------------------------------------------|----|
| ๕ สรุปผล อภิปรายผลและขอเสนอแนะ .....        | ๕๓ |
| ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า .....        | ๕๓ |
| กลุ่มตัวอย่าง .....                         | ๕๓ |
| เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ..... | ๕๓ |
| การวิเคราะห์ข้อมูล .....                    | ๕๔ |
| ผลการวิเคราะห์ข้อมูล .....                  | ๕๔ |
| อภิปรายผล .....                             | ๖๑ |
| ขอเสนอแนะ .....                             | ๖๕ |
| บรรณานุกรม .....                            | ๗๑ |
| ภาคผนวก ก .....                             | ๗๔ |
| ภาคผนวก ข .....                             | ๘๖ |

## บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

|    |                                                                                                                                                                                   |    |
|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| ๑  | จำนวนประชากร กลุ่มตัวอย่างและสัดส่วนในการสุ่ม .....                                                                                                                               | ๒๕ |
| ๒  | จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนของผู้บริหารและอาจารย์ จำแนกตามตัวแปร<br>วุฒิและประสบการณ์ในการทำงาน .....                                                                              | ๓๒ |
| ๓  | จำนวนแบบสอบถามที่สมบูรณ์และได้รับคืนของนักศึกษาจำแนกตามตัวแปร<br>เพศและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน .....                                                                                | ๓๓ |
| ๔  | ค่าสถิติพื้นฐานรายขอสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครุราชสีมาในด้านการบริหาร<br>จากทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา .....                                                                 | ๓๔ |
| ๕  | ค่าสถิติพื้นฐานรายขอสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครุราชสีมาในด้านอาคาร<br>สถานที่จากทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา .....                                                              | ๔๑ |
| ๖  | ค่าสถิติพื้นฐานรายขอสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครุราชสีมาในด้านการเรียน<br>การสอน จากทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา .....                                                           | ๔๔ |
| ๗  | เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อม<br>วิทยาลัยครุราชสีมา .....                                                                                    | ๔๗ |
| ๘  | การวิเคราะห์ค่า q - statistic ของสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครุ<br>นครราชสีมาด้านการบริหารจากทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา .....                                                   | ๔๘ |
| ๙  | ผลการวิเคราะห์ค่า q - statistic เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครุ<br>นครราชสีมาด้านการบริหาร ด้านอาคารสถานที่และด้านการเรียน<br>การสอนจากทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา ..... | ๕๐ |
| ๑๐ | เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทัศนะของผู้บริหารที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครุ<br>นครราชสีมาจำแนกตามวุฒิ .....                                                                             | ๕๑ |
| ๑๑ | เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทัศนะของผู้บริหารที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครุ<br>นครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน .....                                                            | ๕๒ |

|    |                                                                                                                 |    |
|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| ๑๒ | เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทักษะของอาจารย์คอสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครู<br>นครราชสีมาจำแนกตามวุฒิ .....                   | ๕๓ |
| ๑๓ | เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทักษะของอาจารย์คอสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครู<br>นครราชสีมาจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน .....   | ๕๔ |
| ๑๔ | เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทักษะของนักศึกษาที่มีคอสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครู<br>นครราชสีมาจำแนกตามเพศ .....              | ๕๕ |
| ๑๕ | เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทักษะของนักศึกษาคอสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครู<br>นครราชสีมาจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ..... | ๕๖ |

บทที่ •

บทนำ

### ภูมิหลัง

วิทยาลัยครู เป็นหน่วยงานที่สำคัญหน่วยงานหนึ่งที่จะช่วยในด้านการพัฒนาการศึกษา  
ของประเทศ ตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พุทธศักราช ๒๕๐๘ มาตรา ๕ บัญญัติไว้ว่า  
"ให้วิทยาลัยครู เป็นสถานการศึกษาและการวิจัยมีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาวิชาการ และ  
ผลิตครูถึงระดับปริญญาตรี ทำการวิจัยส่งเสริมวิชาชีพและวิทยฐานะของครู อาจารย์  
และเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษา ทำนุบำรุงวัฒนธรรม และให้บริการทางวิชาการแก่สังคม"  
(ราชกิจจานุเบกษา ๒๕๐๘ : ๒๔) ซึ่งการที่วิทยาลัยครูจะดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์  
ดังกล่าวได้นั้น ต้องอาศัยองค์ประกอบหลายประการ เช่น คุณภาพอาจารย์ คุณภาพนักศึกษา  
บรรยากาศทางวิชาการ สภาพแวดล้อมภายในวิทยาลัย รวมทั้งการบริหารสถานศึกษานั้นด้วย  
สภาพแวดล้อมวิทยาลัยมีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่ และพัฒนาการทุกคนของมวลสมาชิก  
โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษา ตัวอย่างเช่น นักศึกษาคณะหนึ่งอาจจะเรียนไม่ได้เลยในสภาพ  
แวดล้อมวิทยาลัยแบบหนึ่ง แต่กลับประสบความสำเร็จในการเรียนยอดเยี่ยม และเป็น  
ผู้นำที่โดดเด่นในสภาพแวดล้อมวิทยาลัยอีกแบบหนึ่ง ดังนั้นนักการอุดมศึกษาจึงได้ให้ความสนใจ  
เป็นพิเศษ กับการศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัย กล่าวคือ ความรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม  
วิทยาลัยช่วยให้นักการอุดมศึกษาเข้าใจธรรมชาติของวิทยาลัยนั้น ๆ มากขึ้น อันนำไปสู่  
การบรรยาย แยกประเภท และเปรียบเทียบวิทยาลัยต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องสมเหตุสมผล  
อีกทั้งใช้เป็นข้อมูลสำคัญเพื่อการวางแผนพัฒนาให้วิทยาลัยมีสภาพแวดล้อมอันเหมาะสม  
เอื้ออำนวยต่อสัมฤทธิ์ผลของมวลสมาชิก และเพื่อการแนะแนวการศึกษาให้นักศึกษาได้อีกด้วย  
(วิไลวรรณ พิธิยานุวัฒน์ และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ ๒๕๑๔ : ๒๑)

สภาพแวดล้อมวิทยาลัยหมายถึง ความประทับใจของนักศึกษาที่มีต่อลักษณะต่าง ๆ ของวิทยาลัยได้แก่ ชื่อเสียงของวิทยาลัย การบริหาร บรรยากาศในการเรียนการสอน พฤติกรรมเกี่ยวกับเพื่อน และอาคารสถานที่ ซึ่งมีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่และการพัฒนาของสมาชิกในวิทยาลัย (อรรถพ คุณพันธ์ ๒๕๒๐ : ๒๔) เฟส และ สเติน (Pace and Stern. ๑๙๖๕ : ๒๖๒ - ๒๗๕) ได้ให้ความหมายสภาพแวดล้อมวิทยาลัยว่า คือทุกสิ่งภายในวิทยาลัยที่มีความสัมพันธ์กับมวลสมาชิก เช่น ระเบียบ วินัย กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ และการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้เป็นสภาพแวดล้อมที่คอยเสริมแรงให้นักศึกษาเกิดความต้องการที่จะแสดงออกเป็นการกล่อมเกลามวลสมาชิก ถ้าวิทยาลัยต้องการจะพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพตามที่คาดหวัง วิทยาลัยจำเป็นต้องสร้างสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมเพื่อเป็นสิ่งแวดล้อมให้นักศึกษาเกิดความกระตือรือร้น ขวนขวายหาความรู้ใส่ตนเองเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพให้สมบูรณ์มั่นคง ก้าวหน้าไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ (วิจิตร สิ้นศิริ ม.ป.ป. : ๑ - ๓)

✓ สภาพแวดล้อมเป็นส่วนสำคัญที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา มีนักศึกษาจำนวนมากที่ผลการเรียนไม่เป็นไปตามความคาดหวัง หลายคนที่สอบคัดเลือกเข้าเรียนสอบได้คะแนนดี แต่ผลการเรียนกลับไม่ดี ขณะเดียวกันผู้ที่สอบเข้าได้คะแนนไม่ดี แต่ผลการเรียนกลับดี ทั้งนี้เพราะผลการเรียนนั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับสติปัญญาเพียงอย่างเดียว ยังมีองค์ประกอบอื่น ๆ ได้แก่สภาพสังคม เศรษฐกิจ กิจกรรมนอกชั้นเรียนและทัศนคติของนักศึกษาอีกด้วย (อวยชัย วัชรธรรม ๒๕๒๑ : ๓) จึงเห็นได้ว่า สภาพแวดล้อมมีอิทธิพลต่อชีวิตเป็นอย่างมากสามารถกล่อมเกลาลักษณะนิสัยและบุคลิกภาพของนักศึกษา การเสริมสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมวิทยาลัยจะช่วยส่งเสริมและปลูกฝังให้นักศึกษาได้เป็นบุคคลที่ถึงพร้อมด้วยความรู้ ความสามารถ ความเจริญทั้งกายและจิตใจ มีบุคลิกภาพที่งดงาม ซึ่ง ภรณ์ ทรัพย์พัฒนกุล (ภรณ์ ทรัพย์พัฒนกุล ๒๕๑๗ : ๒๗) ได้ทำการศึกษาพบว่า บัณฑิตสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอน มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาเป็นอย่างยิ่ง

สภาพแวดล้อมที่จะช่วยให้นักศึกษามีความสุข ได้รับความสะดวกปราศจาก ความกังวลสามารถศึกษาได้อย่างเต็มที่ ช่วยสร้างลักษณะนิสัยรวมทั้งช่วยสร้างค่านิยม ที่ถูกต้องให้เกิดขึ้นแก่นักศึกษาอีกด้วย โดยเฉพาะทางด้านจริยธรรม คุณธรรม อันก่อให้เกิดวินัยในตนเองและสิ่งต่าง ๆ อันจำเป็นแก่การเป็นครูในวันข้างหน้า คุณประโยชน์ ทั้งกล่าวจะเกิดขึ้นแก่นักศึกษาได้มากน้อยขึ้นอยู่กับการจัดสภาพแวดล้อมได้เหมาะสมเพียงใด (คุลีต คงตระกูล ๒๕๒๖ : ๑๒๙)

วิทยาลัยครูนครราชสีมา ได้ปฏิบัติหน้าที่เช่นเดียวกับวิทยาลัยครูแห่งอื่น ๆ กล่าวคือ ทำหน้าที่ผลิตครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อออกไปรับใช้สังคมและประเทศชาติ รวมทั้งเสริมสร้างนักศึกษาให้มีความรับผิดชอบตนเอง ต่อสังคมและส่วนรวม การที่ วิทยาลัยครูนครราชสีมาจะดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้นั้นจำเป็นต้องจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม ทั้งด้านการบริหาร ด้านอาคารสถานที่ และด้านการเรียนการสอน ~~เช่น~~ วิทยาลัยครูนครราชสีมาประสบปัญหาและอุปสรรคหลายประการ เช่น ปัญหาด้านการบริหาร สวัสดิการ และบุคลากร ยังมีความขัดแย้งกันอยู่นอกจากนั้น นักศึกษาส่วนใหญ่ยังคงประพฤติผิดระเบียบกฎข้อบังคับของวิทยาลัยโดยเฉพาะเรื่อง การแต่งกาย และปัญหาเกี่ยวกับด้านการเรียนการสอน ดังจะเห็นได้ว่าในปีการศึกษา ๒๕๒๒ มีนักศึกษาที่ออกกลางคันจำนวน ๑๔๒ คน ในปีต่อมาคือ ในปีการศึกษา ๒๕๒๓ ผู้ที่ออก กลางคันมีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็น ๑๔๓ คน และในปีการศึกษา ๒๕๒๔ ผู้ที่ออกกลางคันเพิ่มขึ้น อีกเป็น ๑๔๕ คน (สถิติแผนกทะเบียนและวัดผลวิทยาลัยครูนครราชสีมา มีนาคม ๒๕๒๕ : ๕ - ๑๒)

ปัญหาเหล่านี้เป็นอุปสรรคทำให้วิทยาลัยครูนครราชสีมาไม่สามารถดำเนินงานให้ เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยมีความสนใจปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นอย่างมาก จึงได้ทำการ ศึกษาเพื่อนำข้อมูลไปประกอบการพิจารณาหาแนวทางปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีบุคลิกภาพที่สมบูรณ์และมีคุณภาพต่อไป

### ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

๑. เพื่อศึกษาทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมาในด้านการบริหาร ด้านอาคารสถานที่และด้านการเรียนการสอน
๒. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมาสามด้านคือ ด้านการบริหาร ด้านอาคารสถานที่และด้านการเรียนการสอน
๓. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารตามตัวแปร วุฒิ และประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมา ด้านการบริหาร ด้านอาคารสถานที่และด้านการเรียนการสอน
๔. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ตามตัวแปร วุฒิ และประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมา ด้านการบริหาร ด้านอาคารสถานที่และด้านการเรียนการสอน
๕. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษาตามตัวแปร เพศ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมาในด้านการบริหาร ด้านอาคารสถานที่ และด้านการเรียนการสอน

### ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาจะทำให้ผู้บริหารได้ทราบถึงทัศนะเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูจากบุคคล ๓ กลุ่มที่เกี่ยวข้องกับวิทยาลัย คือ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ว่าสอดคล้องหรือแตกต่างกันหรือไม่ ซึ่งจะเป็นข้อมูลในการวางแผนปรับปรุงและแก้ไขปัญหาสภาพแวดล้อมให้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้ได้จัดสภาพแวดล้อมวิทยาลัยในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านการบริหาร ด้านอาคารสถานที่ และด้านการเรียนการสอน ให้เอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนานักศึกษาให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพพร้อมในทุกด้านตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

## ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

### ๑. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

๑.๑ ผู้บริหารและอาจารย์ของวิทยาลัยครูนครราชสีมาที่กำลังปฏิบัติราชการประจำอยู่ที่วิทยาลัยครูนครราชสีมาในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๒๕

๑.๒ นักศึกษาวิทยาลัยครูนครราชสีมาที่กำลังศึกษาอยู่ที่วิทยาลัยครูนครราชสีมาในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๒๕

### ๒. ตัวแปรที่ศึกษา

#### ๒.๑ ตัวแปรอิสระ ได้แก่

๒.๑.๑ วุฒิของผู้บริหาร แบ่งเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่ วุฒิปริญญาตรี กับต่ำกว่าปริญญาตรี และวุฒิส่งกว่าปริญญาตรี

๒.๑.๒ ประสบการณ์ของผู้บริหาร แบ่งเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่ อายุราชการต่ำกว่า ๑๐ ปีลงมา และตั้งแต่ ๑๐ ปีขึ้นไป

๒.๑.๓ วุฒิของอาจารย์ แบ่งเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่ วุฒิปริญญาตรี กับต่ำกว่าปริญญาตรี และวุฒิส่งกว่าปริญญาตรี

๒.๑.๔ ประสบการณ์ของอาจารย์ แบ่งเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่ อายุราชการต่ำกว่า ๑๐ ปีลงมา และตั้งแต่ ๑๐ ปีขึ้นไป

๒.๑.๕ เพศของนักศึกษา แบ่งเป็น เพศชายและเพศหญิง

๒.๑.๖ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา แบ่งเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่ คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า ๒.๕๐ ลงมา และตั้งแต่ ๒.๕๐ ขึ้นไป

๒.๒ ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมาทั้งสามด้าน คือ ด้านการบริหาร ด้านอาคารสถานที่ และด้านการเรียนการสอน

### คำจำกัดความศัพท์เฉพาะ

๑. สภาพแวดล้อมวิทยาลัยหมายถึง สภาพการณ์และลักษณะต่าง ๆ ของวิทยาลัย ที่มีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่ และการพัฒนาของนักศึกษาทุกด้าน ซึ่งประกอบด้วยสภาพแวดล้อม ๓ ด้าน คือ

๑.๑ สภาพแวดล้อมด้านการบริหารหมายถึง การดำเนินงานด้านการบริหาร วิทยาลัยรวมทั้งนโยบาย กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ ที่มีผลบังคับใช้กับนักศึกษาและบุคลากรของวิทยาลัย

๑.๒ สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่หมายถึง สภาพเกี่ยวกับอาคารสถานที่ ภายในวิทยาลัย เช่น ตึกเรียน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ โรงอาหาร ร้านค้า ที่นั่งพักผ่อน และสิ่งอำนวยความสะดวกภายในบริเวณวิทยาลัย

๑.๓ สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอนหมายถึง สภาพหรือบรรยากาศ ในการเรียนการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษาในขณะที่มีการ เรียนการสอน ตลอดจนบรรยากาศทางวิชาการทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน

๒. ทัศนียภาพหมายถึง ความรู้สึกหรือความคิดเห็นต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งอาจจะเป็น ไปในทางชอบหรือไม่ชอบ ซึ่งสามารถวัดได้ออกมาเป็นคะแนนจากการตอบแบบสอบถามที่ ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งนำไปคำนวณทางสถิติ แล้วแปลความหมายออกมาว่ามีทัศนียภาพ ไร

๓. ผู้บริหารหมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการ รองอธิการ หัวหน้าสำนักงาน อธิการ หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าภาควิชา ที่ปฏิบัติงานบริหารอยู่ในวิทยาลัยครูนครราชสีมา ในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๒๕

๔. อาจารย์หมายถึง อาจารย์ประจำของวิทยาลัยครูนครราชสีมา ที่ปฏิบัติงาน สอนอยู่ในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๒๕

๕. นักศึกษาหมายถึง นักศึกษาวิทยาลัยครูนครราชสีมาที่กำลังเรียนอยู่ใน ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๒๕ ทั้งระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูงและระดับ ปริญญาตรี

๖. วุฒิของผู้บริหาร แบ่งเป็น
- ๖.๑ ปริญญาตรี และต่ำกว่าปริญญาตรี
- ๖.๒ สูงกว่าปริญญาตรี
๗. ประสบการณ์ในการทำงานของผู้บริหาร แบ่งเป็น

- ๗.๑ ต่ำกว่า ๑๐ ปี
- ๗.๒ ๑๐ ปีขึ้นไป

๘. วุฒิของอาจารย์ แบ่งเป็น
- ๘.๑ ปริญญาตรี และต่ำกว่าปริญญาตรี
- ๘.๒ สูงกว่าปริญญาตรี
๙. ประสบการณ์ในการทำงานของอาจารย์ แบ่งเป็น

- ๙.๑ ต่ำกว่า ๑๐ ปี
- ๙.๒ ๑๐ ปีขึ้นไป

๑๐. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึง ความรู้ความสามารถของผู้เรียนที่ได้รับจากการเรียนการสอน ในที่นี้วัดได้จากคะแนนเฉลี่ยสะสมจากการเรียนรวมทุกวิชามันถึงภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๒๕ แบ่งเป็น ๒ กลุ่ม คือ

- ๑๐.๑ ต่ำกว่า ๒.๕๐
- ๑๐.๒ ๒.๕๐ ขึ้นไป

#### สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า

๑. ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครู นครราชสีมาทั้งในแต่ละค่านและโดยส่วนรวมแตกต่างกัน
๒. ผู้บริหารที่มีวุฒิต่างกัน มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครู นครราชสีมาทั้งในแต่ละค่านและโดยส่วนรวมแตกต่างกัน

๓. ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อม  
วิทยาลัยครูทั้งในแต่ละคําน และโดยส่วนรวมแตกต่างกัน

๔. อาจารย์ที่มีวุฒิต่างกัน มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมา  
ทั้งในแต่ละคํานและโดยส่วนรวมแตกต่างกัน

๕. อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อม  
วิทยาลัยครูนครราชสีมาทั้งในแต่ละคํานและโดยส่วนรวมแตกต่างกัน

๖. นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมา  
ทั้งในแต่ละคํานและโดยส่วนรวมแตกต่างกัน

๗. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อม  
วิทยาลัยครูนครราชสีมาทั้งในแต่ละคํานและโดยส่วนรวมแตกต่างกัน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

การศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัย

การศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยนั้น มีเทคนิควิธีและเครื่องมือแตกต่างกันออกไปสรุปได้ ๓ แบบ (วิไลวรรณ พิชยานุวัฒน์ และสมหวัง พิชยานุวัฒน์ ๒๕๑๕ : ๒๑ - ๒๓) คือ

๑. การศึกษาภาพพจน์วิทยาลัย ( The Image Approach ) การศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยวิธีนี้ ศึกษาโดยให้สมาชิกในวิทยาลัย คือ นักศึกษา อาจารย์ ผู้บริหารวิทยาลัย แสดงความรู้สึกหรือความประทับใจเกี่ยวกับลักษณะของวิทยาลัยที่ตนสังกัดอยู่ เครื่องมือที่ใช้ศึกษาได้แก่

๑.๑ คำนี้อัตลักษณ์วิทยาลัยที่เรียกว่า The College Characteristic Index หรือ C.C.I. ของเพสและสเติ่น ( Pace and Stern. ๑๙๖๕ : ๒๖๐ - ๒๗๙) ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยจำนวน ๓๐๐ ข้อ โดยให้ผู้ตอบพิจารณาว่าแต่ละข้อคำถามนั้นถูกหรือผิดจากลักษณะวิทยาลัยที่ตนสังกัดอยู่ เช่น ถ้าต้องการทราบความเป็นระเบียบเรียบร้อยของวิทยาลัยจะสรุปได้จากคำตอบที่เห็นด้วยกับข้อคำถามต่อไปนี้ เช่น อาจารย์และผู้บริหารวิทยาลัยได้ประกาศเวลาทำงานให้ทราบอย่างแน่ชัด นักศึกษาต้องนั่งเรียนตามที่จัดไว้ให้โดยปกติอาจารย์จะชวนให้นักศึกษาก่อนสอนหนังสือ และข้อคำถามอื่น ๆ ในทำนองนี้เป็นต้น ถ้านักศึกษาส่วนใหญ่ตอบเห็นด้วยกับข้อคำถามเหล่านี้ แสดงว่าลักษณะเหล่านั้นถึงลักษณะวิทยาลัยที่นักศึกษาสังกัดอยู่

๑.๒ มาตรการส่วนประมาณค่าสภาพแวดล้อมวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยที่เรียกว่า The College and University Environment Scales หรือ C U E S การศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยวิธีนี้ผู้ทำการศึกษจะต้องมีข้อตกลงเบื้องต้นว่าลักษณะของวิทยาลัยสามารถแยกออกได้ตามลักษณะของนักศึกษา ๕ ประเภท คือ สามารถนำความรู้

ที่ใดปฏิบัติได้จริง สามารถติดต่อสัมพันธ์กับชุมชน รู้จักและตระหนักในหน้าที่ของตน มีระเบียบแบบแผนและปฏิบัติตัวได้เหมาะสม เป็นผู้ใฝ่หาความรู้และค้นคว้าอยู่เสมอ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าสภาพแวดล้อมวิทยาลัยเป็นคำถามครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับลักษณะของวิทยาลัยทั้ง ๕ ประการข้างต้น และให้นักศึกษาแสดงความเห็นว่าขอคำถามเหล่านั้นถูกหรือผิดจากสภาพความเป็นจริงของวิทยาลัยเป็นการบ่งชี้ลักษณะของวิทยาลัยแห่งนั้นนั่นเอง

๒. การศึกษาคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา (The Student Characteristic Approach) การศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยวิธีนี้ทำได้โดยให้นักศึกษาแต่ละคนตอบแบบสอบถามบรรยายถึงคุณลักษณะของตัวเองแล้ว นำมาหาค่าเฉลี่ยคุณลักษณะนักศึกษาของสถานนั้น ๆ โดยผู้ศึกษาต้องมีข้อตกลงเบื้องต้นว่าคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษาจะถูกกำหนดหรือแต่งเติมเสริมสร้างโดยสภาพแวดล้อมวิทยาลัย จะสามารถศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยจากคุณลักษณะของนักศึกษาได้ เครื่องมือที่นิยมใช้ในการศึกษาริธีนี้ คือ แบบสอบถามเพื่อการประเมินสภาพแวดล้อม (Environment Assessment Technique หรือ E A T)

๓. การศึกษาสภาพแวดล้อมที่เป็นสิ่งเร้า (The Stimulus Approach) การศึกษาโดยวิธีนี้ผู้ศึกษาต้องมีข้อตกลงเบื้องต้นว่าสภาพแวดล้อมวิทยาลัยเป็นสิ่งเร้า พฤติกรรมของนักศึกษาซึ่งแบ่งออกเป็น ๔ ประเภท คือ ด้านการบริหาร ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนการสอนและด้านกลุ่มเพื่อน นักศึกษาเมื่อเข้าศึกษาในวิทยาลัยส่วนใหญ่จะมีความวิตกกังวลใจในเรื่องต่าง ๆ ทั้งในเรื่องการเรียนการปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มเพื่อนและครูอาจารย์ เป็นต้น ความวิตกกังวลที่เกิดขึ้นนี้จะมีผลต่อการเรียนและพัฒนาการทุกด้านของนักศึกษา ผู้ทำหน้าที่บริหารวิทยาลัยหรืออาจารย์จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับลักษณะของนักศึกษา เพื่อที่จะช่วยให้นักศึกษาแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่ประสบได้ การศึกษาริธีนี้สามารถจะตรวจสอบได้โดยการสังเกตหรือใช้เครื่องมือแบบสำรวจกิจกรรมวิทยาลัย

( The Inventory of College Activities ) หรือ I C A ที่แอสติน  
( Astin. ๑๙๖๔ : ๑๐๔ ) สร้างขึ้นมีทั้งสิ้น ๒๗๕ คำถามและครอบคลุมเนื้อหา  
สภาพแวดล้อมวิทยาลัยทั้งหมด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม

การศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของสถาบันเริ่มเป็นที่สนใจของนักการศึกษาไทย  
เมื่อไม่นานมานี้เอง ถึงแม้ว่าก่อนหน้านี้จะมีผลงานวิจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมบ้าง แต่ก็  
เป็นการศึกษาเพียงส่วนย่อย ๆ ในแต่ละส่วน ผลงานวิจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมจึงมีไม่  
มากนัก ประภาศรี สุฉันทบุตร (ประภาศรี สุฉันทบุตร ๒๕๒๒ : ๕๒ - ๕๔)  
ได้ศึกษาวิจัยสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในทัศนะของนักศึกษา ผลการศึกษา  
พบว่านักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยต่างกัน นักศึกษา  
ที่เรียนต่างคณะกันมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยต่างกันและนักศึกษาที่มีภูมิสำเนาต่างกัน  
จะมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมค่านกลุ่มเพื่อนและค่านการบริหารต่างกัน อรรถพร คุณพันธ์

- ✓ (อรรถพร คุณพันธ์ ๒๕๒๑ : ๒๓ - ๒๔) ได้ศึกษาวิจัยสภาพแวดล้อมของจุฬาลงกรณ์  
มหาวิทยาลัยในค่านความประทับใจ บรรยากาศในการเรียนการสอน ความสัมพันธ์กับเพื่อน  
บรรยากาศในการบริหาร และอาคารสถานที่โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาปีที่ ๑ พบว่า  
สภาพแวดล้อมค่านการบริหาร และอาคารสถานที่ นักศึกษาพอใจมากที่สุด สภาพแวดล้อม  
ค่านการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลางส่วนสภาพแวดล้อมค่านความสัมพันธ์กับเพื่อน  
นักศึกษามีความประทับใจน้อยที่สุด นัยนา อ่างสันติกุล (นัยนา อ่างสันติกุล ๒๕๒๒ :  
๑๖ - ๒๐) ได้ศึกษาองค์ประกอบสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยไทยพบว่า องค์ประกอบ  
สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ คือ บรรยากาศในการเรียน  
พฤติกรรมของอาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับการสอน การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร  
สิ่งอำนวยความสะดวก บรรยากาศค่านการบริหารและวินัยนักศึกษา กีฬา สันทนาการ

บุคลิกภาพ เพื่อนสนิทและการบริหารทางวิชาการ และผลการวิจัยของ สมบัติ  
 วัจนะสาริกากุล (สมบัติ วัจนะสาริกากุล ๒๕๒๔ : ๒๐) เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของ  
 สถาบันเอกชนตามทัศนะของนักศึกษา อาจารย์ และผู้บริหาร พบว่านักศึกษา อาจารย์  
 และผู้บริหารมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมสถาบันในด้านการบริหาร ด้านอาคารสถานที่แตกต่างกัน

ระบบการบริหารเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้สถาบันเจริญรุ่งเรือง และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ภิญโญ สารธร (ภิญโญ สารธร ๒๕๑๔ : ๓๐๔) กล่าวว่าการบริหาร  
 ทางวิชาการเป็นหน้าที่ที่สำคัญที่สุดที่ผู้บริหารต้องสำนึกอยู่เสมอตลอดเวลา บรรยาภาศของการ  
 บริหารวิชาการที่ดีนั้น คือการให้อาจารย์ได้มีโอกาสใช้ความรู้ความสามารถของตนเอง  
 ให้เต็มที่ มีโอกาสได้อ่านได้เขียน และได้ฟังทัศนะใหม่ ๆ ซึ่งขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมด้าน  
 การบริหารทั้งสิ้น ดังนั้นระบบการบริหารจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งในการจัด  
 การศึกษา ถ้าระบบการบริหารเหมาะสมและมีประสิทธิภาพก็จะช่วยให้นักศึกษาเกิดการ  
 พัฒนาอย่างเต็มที่ ซึ่งระบบบริหารที่ดีต้องพยายามให้สถาบันมีอิสระในการดำเนินงาน  
 เปิดโอกาสให้คณาจารย์และนักศึกษามีเสรีภาพทางวิชาการ ซึ่งทั้งสองลักษณะนี้เป็นหลักการ  
 ที่สำคัญของสถาบันอุดมศึกษา (วิจิตร ศรีสุวาน ๒๕๑๔ : ๔๐)

✓ \* ลอคคลิน (Locklin. ๑๙๖๖ : ๑๔๔) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับ  
 นโยบาย กฎ ระเบียบการบริหาร การแบ่งหน้าที่หน่วยงาน การปกครองสถาบันที่มีผล  
 กระทบต่อนักศึกษาจากมหาวิทยาลัย ๔ แห่ง พบว่ามีมหาวิทยาลัย ๒ แห่ง ให้นักศึกษามีส่วนร่วม  
 ในการบริหารสถาบันอย่างเต็มที่ อีก ๒ แห่ง ให้นักศึกษามีส่วนร่วมเพียงเล็กน้อยแต่นักศึกษา  
 ทั้ง ๔ แห่งก็ไม่ได้มารวมตัวกันเพื่อต่อต้านนโยบายการบริหารของสถาบันแต่อย่างใด และ  
 เมื่อเปรียบเทียบกันปรากฏว่ามหาวิทยาลัยที่ให้นักศึกษาเข้าร่วมในการบริหารอย่างเต็มที่นั้น  
 มีกฎระเบียบน้อยและไม่เคร่งครัด นักศึกษาและอาจารย์ได้ความร่วมมือกันเป็นอย่างดี  
 ส่วนมหาวิทยาลัยที่ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารน้อยนั้นจะมีกฎ ระเบียบที่ยุ้งยาก และ  
 เคร่งครัดมาก มีนักศึกษาที่ฝ่าฝืนระเบียบมากกว่านักศึกษาของมหาวิทยาลัยที่ให้นักศึกษา  
 มีส่วนร่วมในการบริหารอย่างเต็มที่ด้วย

นโยบายในการบริหารสถานบันอุดมศึกษานั้น ไม่ว่าจะเป็นของหน่วยงานหรือของสถาบันเองย่อมมีความมุ่งหมายที่จะอำนวยความสะดวกให้หน่วยงานนั้น ๆ ดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับลักษณะงานนั้น ๆ ดังนั้นการบริหารสถานบันอุดมศึกษาที่ดีและมีประสิทธิภาพมีปัจจัยที่จะนำไปสู่วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนี้คือ ต้องมีนักศึกษาที่ประกอบด้วยสติปัญญาพื้นฐานดีพอสมควร มีนักศึกษาที่สนใจในสาขาวิชาที่เรียน มีอาจารย์ที่ดีพอ และมีอาจารย์ประจำจำนวนมากพอ เมื่อเทียบกับจำนวนนักศึกษามีบรรยากาศอันเหมาะสมสำหรับเป็นสถานบันการศึกษา และทำหน้าที่ในการวิจัย มีวิธีการสอนที่ส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้ ความคิดแตกฉาน มีการประสานงานระหว่างสาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความรู้ทั้งภายในและภายนอกมีระบบการบริหารที่ดีและมีประสิทธิภาพซึ่ง ป่วย อังภากรณ์ (ป่วย อังภากรณ์ ๒๕๑๓ : ๕๒ - ๕๔) ได้กล่าวถึงลักษณะระบบบริหารสถานบันอุดมศึกษาที่มีประสิทธิภาพไว้ว่า ผู้บริหารในตำแหน่งสำคัญควรมีคุณวุฒิสูงและสามารถอุทิศเวลาปฏิบัติงานได้มากพอ การควบคุมการบริหารและการวางนโยบายเป็นไปโดยหลักประชาธิปไตย ระบบบริหารสนับสนุนความก้าวหน้าทางวิชาการ การเงินคล่องตัว การบริหารบุคคลมีความเหมาะสม จะเห็นได้ว่าผู้บริหารและผู้ร่วมงานต้องมีทัศนะที่ดีต่อกัน จึงจะก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจเพื่อพัฒนาสถาบันให้รุ่งเรือง และในทางตรงกันข้ามถ้าผู้บริหารและผู้ร่วมงานมีทัศนะที่ไม่ดีต่อกัน ก็จะเป็นอุปสรรคอย่างยิ่งในการทำงานบางครั้งถ้ามีทัศนะไม่ตรงกันมาก ๆ ผู้อยู่ได้บังคับบัญชาก็จะรวมตัวกันต่อต้านผู้บริหารทำให้มีการเปลี่ยนแปลงในสังคมได้ (นิพนธ์ แจ่มเยี่ยม ๒๕๒๔ : ๑๔๓ - ๑๔๔)

### สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่

แมค (Mack. ๑๙๗๑ : ๔๓๐๔) ได้ศึกษาภาพพจน์ของวิทยาลัยริกส์ (Ricks College) โดยวิเคราะห์จากความคิดเห็นที่เหมือนกันและแตกต่างกันของ

กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ อาจารย์และศิษย์เก่าพบว่านักศึกษาหญิงและนักศึกษายามีทัศนคติต่อวิทยาลัยแตกต่างกัน และความคาดหวังเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยค่าน

อาคารสถานที่ของนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ แตกต่างจากก่อนเข้ามาเรียน ไรซ์ (Rice. ๑๙๗๕ : ๔๔๐) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยเปอร์ดิว (Purdue University) จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษารับรู้เกี่ยวกับการเรียนของสถาบัน จดหมายในการศึกษากิจกรรมต่าง ๆ บุคลิกภาพและความพึงพอใจต่อสถาบันมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ นักศึกษาส่วนใหญ่มีความพอใจในมหาวิทยาลัยของตนและมั่นใจว่าตนจะประสบความสำเร็จตามจุดหมายที่ตั้งไว้ และนักศึกษาหญิงมีความพึงพอใจต่อสถาบันของตนเองมากกว่านักศึกษายา

ซีเกอร์ (Seagers. ๑๙๖๑ : ๕ - ๖) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการเลือกสถานที่ตั้งสถานประกอบการไว้ว่า

๑. ต้องมีพื้นที่กว้างขวางพอเหมาะกับการปัจจุบัน และสามารถขยายได้ในอนาคต สถานที่ตั้งควรอยู่ใกล้ชุมชนและสามารถติดต่อกับหน่วยงานอื่น ๆ ได้สะดวก
๒. ตั้งอยู่ในที่ปลอดภัย สวยงามและสามารถใช้ประโยชน์เพื่อกิจกรรมกลางแจ้งและการสันทนาการ ได้มากที่สุด
๓. วางผังให้สามารถดัดแปลงเพื่อให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในอนาคตได้
๔. จัดส่วนที่มีเสียงอึกทึกและเงียบสงบให้แยกจากกัน ฝ่ายวิชาการและฝ่ายบริหารควรแยกจากกันเป็นส่วน
๕. ควรอยู่ในที่ที่ก่อให้เกิดปัญหาการจราจรน้อยที่สุด
๖. ระบบการจราจรภายในวิทยาลัย ควรแยก ทางรถยนต์ ทางรถจักรยาน และทางเท้าออกจากกัน

๗. การวางผังควรคำนึงถึงการระบายอากาศและแสงสว่างให้เป็นไปตามธรรมชาติ

๘. สร้างถ้วยวัสดุที่มีคุณภาพ ทนทานและราคาถูก

๙. ภายในอาคารเรียนควรมีอุปกรณ์การเรียนการสอนครบครัน สวยงาม และเป็นประโยชน์มากที่สุด

๑๐. ปราศจากเสียงรบกวน เช่น เสียงจากโรงงาน รถบรรทุก รถยนต์ รถไฟ และต้องมีอากาศบริสุทธิ์ ปราศจากมลภาวะ

ห้องสมุดเป็นหัวใจของวิทยาลัยการที่จะให้นักศึกษาจดจำค่าของอาจารย์ฝ่ายศึกษานั้นยังไม่เพียงพอและไม่ทันต่อเหตุการณ์ การเปลี่ยนแปลงความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ วิทยาลัยจึงควรจัดห้องสมุดไว้บริการนักศึกษา ดังที่ นฤมล บุญพิทักษ์ ได้เสนอแนะการจัดห้องสมุดไว้ว่า ห้องสมุดควรอยู่ในที่ที่ไปมาได้สะดวกปราศจากเสียงรบกวน และควรมีทางเข้าออกเพียงทางเดียว ทั้งนี้เพื่อป้องกันการลักลอบเอาหนังสือออกจากห้องสมุด บรรณารักษ์ควรมีส่วนร่วมในการเสนอแนะ ออกแบบแปลนอาคารและกรณี และควรจัดห้องเรียนไว้เป็นส่วนหนึ่งในห้องสมุดสำหรับนักศึกษาวิชาเอกบรรณารักษ์ ห้องสมุดวิทยาลัยควรมียงบประมาณจัดซื้อหนังสือและวัสดุทัศนวัสดุต่าง ๆ ในอัตราปีละ ๑๐๐ บาท คือนักศึกษา ๑ คน และ ๕๐๐ บาทต่ออาจารย์ ๑ คน ควรมีบรรณารักษ์ ๑ คน คือนักศึกษา ๒,๐๐๐ คน และควรเพิ่มบรรณารักษ์ ๑ คน คือนักศึกษาที่เพิ่ม ๑,๐๐๐ คน อัตราส่วนจำนวนหนังสือควรเป็น ๑๐ เล่มต่อนักศึกษา ๑ คน (นฤมล บุญพิทักษ์ ๒๕๑๕ : ๒๗ - ๕๕)

✓ อาคารเรียนควรเป็นอาคารถาวรมีขนาดรูปร่างเหมาะสมกับสาขาวิชาที่เปิดสอน และจำนวนนักศึกษา ควรออกแบบให้ได้ประโยชน์สวยงามปลอดภัยและประหยัด มีส่วนประกอบที่จะช่วยส่งเสริมด้านวิชาการขนาดมาตรฐานของอาคารเรียนขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ เช่น จำนวนนักศึกษา ลักษณะวิชา วิธีสอน ตลอดจนหลักสูตร เป็นต้น

ทั้งนี้ขนาดมาตรฐานของอาคารสถานที่ของแต่ละระดับการศึกษาจึงแตกต่างกันออกไป  
สำหรับระดับอุดมศึกษา มาตรฐานของสถานที่ถือว่าเหมาะสมนั้น สำนักงานสภาการศึกษา  
แห่งชาติ (สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ ๒๕๑๔ : ๒) ได้กำหนดไว้ ดังนี้

ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ ควรมีขนาดมาตรฐานสากลมีอุปกรณ์เกี่ยวกับการเรียน  
การสอนครบและทันสมัย ซึ่งจะกระตุ้นให้นักศึกษามีความอยากรู้อยากเห็นและควรเป็นห้อง  
เฉพาะของแต่ละวิชา

ห้องพักอาจารย์ ผู้ออกแบบต้องคำนึงถึงความสะดวกของอาจารย์ซึ่งจะทำให้การ  
ทำงานของอาจารย์มีประสิทธิภาพมากขึ้น ห้องพักอาจารย์แบ่งได้เป็น ๒ ชนิด คือ

๑. ห้องทำงาน มีพื้นที่ประมาณ ๑๐ ตารางฟุต เป็นห้องเกี่ยวมีอุปกรณ์ในการ  
เตรียมการสอนครบครัน มีสิ่งอำนวยความสะดวกส่วนตัวตามความจำเป็นของแต่ละบุคคล

๒. ห้องพักผ่อน เป็นห้องสำหรับอาจารย์พักผ่อนในเวลาว่าง เพื่อจะไถ่แลก  
เปลี่ยนความคิดกับอาจารย์อื่น ๆ ตลอดจนเพิ่มพูนความสัมพันธ์ของอาจารย์ด้วยกัน

ห้องเรียน ควรมีขนาดกว้างขวางเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษาที่เรียน และต้อง  
ออกแบบให้มีทางระบายถ่ายเทอากาศได้ดี

ห้องน้ำ ภายในอาคารเรียนควรมีห้องน้ำให้เหมาะสมกับขนาดของอาคารและ  
จำนวนผู้เรียน ห้องน้ำหญิงและห้องน้ำชายต้องแยกออกจากกัน National Council  
University ได้กำหนดจำนวนของที่สุขา ๑ ที่ ต่อจำนวนนักศึกษา ๔๕ คน (Seagers.

๑๙๖๑ : ๑๐)

บริเวณพักผ่อนหย่อนใจ บริเวณรอบอาคารเรียนควรมีร่มไม้หนึ่งพักผ่อน หรือ  
อาจจัดรวมไว้เป็นหนึ่งมุมใดของอาคาร

ปริญญา อังศุสิงห์ (ปริญญา อังศุสิงห์ ๒๕๒๑ : ๑๑) ได้เสนอหลักในการ  
เลือกที่ตั้งสถาบันการศึกษาว่าควรพิจารณาเกี่ยวกับความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างที่ตั้ง  
สถาบันกับชุมชน โดยถือว่าสถาบันเป็นศูนย์กลางของชุมชนมีความสัมพันธ์กับจำนวนประชากร

มีแผนเพื่ออนาคตและมีบริการด้านสาธารณสุขที่เพียงพอโดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่อง น้ำดื่ม น้ำใช้ เรื่องเกี่ยวกับอาคารสถานที่ สมบัติ วัจนะสาริกากุล (สมบัติ วัจนะสาริกากุล ๒๕๒๔ : ๓๐) ได้ศึกษาพบว่า นอกจากความต้องการในการใช้อาคารแล้ว ยังต้องพิจารณาถึงหลักสถาปัตยกรรม ความสวยงาม ทนทาน ถูกสุขลักษณะ การคมนาคม และสภาพแวดล้อมอันสงบสุขของสถานนั้นอีกด้วย

สถานที่สำหรับค้ำบบริหารและบริการ เป็นสถานที่ที่มีความจำเป็น และเป็นส่วนหนึ่ง ของการจัดการศึกษาที่สมบูรณ์ การจัดสถานที่เรียนจะต้องมีสถานที่สำหรับงานค้ำบบริหาร และบริการควบคู่ไปด้วยกันการจัดสถานที่ทั้ง ๒ ค้ำบ เพื่อให้เหมาะสมนั้น กาญจนารังคะประยูร (กาญจนารังคะประยูร ๒๕๑๔ : ๔๔ - ๕๐) ได้เสนอเกณฑ์ไว้ดังต่อไปนี้

#### สถานที่สำหรับงานค้ำบบริหาร

|                          |       |                |
|--------------------------|-------|----------------|
| ห้องผู้อำนวยการ          | ๓๐.๕๒ | ตารางเมตรต่อคน |
| ห้องรองผู้อำนวยการ       | ๒๖.๔๐ | ตารางเมตรต่อคน |
| ห้องธุรการ               | ๒.๔๔  | ตารางเมตรต่อคน |
| ห้องพัสดุ                | ๓.๔๑  | ตารางเมตรต่อคน |
| ห้องทะเบียนสถิติและวัดผล | ๓๔.๔๑ | ตารางเมตรต่อคน |

#### สถานที่สำหรับงานค้ำบบริการ

|                 |       |                    |
|-----------------|-------|--------------------|
| ห้องสมุด        | ๒.๗๑  | ตารางเมตรต่อคน     |
| ห้องประชุม      | ๐.๕๖  | ตารางเมตรต่อคน     |
| ห้องพลานามัย    | ๕.๖๖  | ตารางเมตรต่อคน     |
| สุขาของอาจารย์  | ๔ ที่ | ต่ออาจารย์ ๒๐ คน   |
| สุขาของนักศึกษา | ๖ ที่ | ต่อนักศึกษา ๑๐๐ คน |

### สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน

ภาระหน้าที่ของวิทยาลัยครูที่ระบุไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ระยะที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๒๕ - ๒๕๒๙) คือ ผลิตและปรับปรุงครูให้ได้มาตรฐานมีคุณภาพ คุณธรรม จริยธรรม เหมาะสมกับความจำเป็นในการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม การที่ผลผลิตของวิทยาลัยครูจะมีคุณภาพนั้นต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างด้วยกัน ที่สำคัญประการหนึ่งได้แก่สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน นักศึกษาคงตั้งใจเรียน อาจารย์ตั้งใจสอน มีเทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ แปลก ๆ เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ไม่จำเจจนน่าเบื่อหน่าย ( วิจิตร ศรีสอาน ๒๕๑๕ : ๘ )

โรไมน์ (Romine. ๑๙๗๔ : ๑๓๕ - ๑๔๓) ได้ศึกษาองค์ประกอบเกี่ยวกับการสอนที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ดีขึ้น ผลการศึกษาพบว่าองค์ประกอบที่จะทำให้การสอนมีประสิทธิภาพได้แก่บุคลิกภาพของผู้สอน เช่น ผู้สอนเป็นคนกระฉับกระเฉง มีอารมณ์ขัน สนใจในวิชาที่ตนสอน ให้ความจริงใจและเป็นกันเองกับผู้เรียนในชั้น การเตรียมการสอน มีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี ชี้แจงให้ผู้เรียนทราบถึงวัตถุประสงค์ในวิชาที่เรียน รวมทั้งแนะนำหนังสืออ้างอิงต่าง ๆ ผู้เรียนได้รับประโยชน์สมความตั้งใจ จากวิชาที่ผู้เรียนเลือก ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียน มิใช่เป็นเพียงผู้ฟังอย่างเดียว ด้านการเสนอเนื้อหา พูดอธิบายชัดเจน ใช้คำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนคิด สามารถใช้วิธีการสอนต่าง ๆ ที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหา รับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนอย่างมีเหตุผล อุทุมพร ทองอุไทย (อุทุมพร ทองอุไทย ๒๕๒๒ : ๔๕ - ๖๐) ได้ศึกษาลักษณะอาจารย์ในอุดมคติของนักศึกษาโดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างระดับปริญญาตรี จำนวน ๑๓๗ คน และปริญญาโท จำนวน ๖๒ คน พบว่า ความคิดเห็นของนิสิตปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีการศึกษา ๒๕๒๑ ที่มีต่ออาจารย์ในอุดมคติเรียงตามลำดับพึงปรารถนามากที่สุดไปหาน้อยที่สุดคือ

๑. มีการเตรียมการสอนดี
  ๒. มีความปรารถนาที่ต่อนักศึกษาทั้งในและนอกห้องเรียน
  ๓. มีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่ทันสมัยกว้างขวางและถูกต้อง
  ๔. ใช้ตัวอย่างเปรียบเทียบและขอความเป็นจริงในการอธิบายได้อย่างเหมาะสม
  ๕. บรรยายเรื่องที่เกี่ยวของต่าง ๆ แม้ว่าจะอยู่นอกเหนือเนื้อหาได้
- ส่วนลักษณะของอาจารย์ในอุดมคติตามความคิดของนักศึกษาระดับปริญญาโทเรียงตาม

ลำดับที่พึงปรารถนามากที่สุดไปหาน้อยที่สุด คือ

๑. ใช้ตัวอย่างเปรียบเทียบและขอความเป็นจริงในการอธิบายได้อย่างเหมาะสม
๒. มีการเตรียมการสอนดี
๓. มีความสนใจและสนใจในการสอน
๔. ให้ความคิดใหม่ ๆ แก่นักศึกษาเพื่อความสนใจให้กว้างขวางออกไป
๕. จูงใจให้นักศึกษาทำงานอย่างดีที่สุด

จอห์นสัน (Johnson. ๑๙๓๕ : ๓๓๕) ได้ศึกษาถึงความขัดแย้งระหว่าง

ความคาดหวังและประสบการณ์จริงของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย  
อินเดียนา (Indiana University) โดยศึกษาจากนักศึกษาชั้นปีที่ ๒ ทั้งนิสิตและ  
นิสิตเก่า ผลการวิจัยพบว่าความขัดแย้งระหว่างความคาดหวังและประสบการณ์จริงเกี่ยวกับ  
สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย จะเกิดขึ้นหลังจากที่นักศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยแล้ว ๑ ปี  
ความขัดแย้งจะมีส่วนสัมพันธ์กับคะแนนเฉลี่ยและการออกกลางคัน และมีความแตกต่างกัน  
ในการเปลี่ยนแปลงการรับรู้จากประสบการณ์จริง ระหว่างนักศึกษานิสิตและนิสิตเก่า

เบนน์ (Benn. ๑๙๓๓ : ๔๓๖๔) ได้วิจัยเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย

ในอุดมคติกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยที่นักศึกษามีประสบการณ์จริงของนักศึกษาชั้นปีที่ ๑  
มหาวิทยาลัยแห่งรัฐโอกลาโฮมา (Oklahoma State University) โดยใช้วิธีวัดภาพพจน์  
มหาวิทยาลัยพบว่าสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยของนักศึกษาในสภาพจริง ๆ มีผลในทางลบ

และแตกต่างกันอย่างมากกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยในอุดมคติ นักศึกษาต้องการให้มหาวิทยาลัยมีบรรยากาศส่งเสริมด้านวิชาการมากกว่าที่เป็นอยู่ นักศึกษาที่มีภูมิฐานะอยู่ในรัฐฟลอริดาโสมมา พอใจบรรยากาศของมหาวิทยาลัยน้อยกว่านักศึกษาที่มาจากรัฐอื่น ๆ และนักศึกษามีความประทับใจในสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยมากกว่านักศึกษานิวฮาว

✓ ฮิลล์ (Hill. ๑๙๗๔ : ๕๕๖๔ - ๕๕๔๗) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยฟลอริดา แอตแลนติก (Florida Atlantic University) ในทัศนะของอาจารย์และนักศึกษพบว่า นักศึกษามีความต้องการให้สถาบันของตนเป็นแหล่งเผยแพร่วิชาการมากที่สุด ต้องการให้อาจารย์และนักศึกษปฏิบัติตนให้เหมาะสมถูกต้องเป็นอันดับรอง ต้องการรับรู้ความสัมพันธ์กับชุมชนเป็นอันดับที่สาม ลำดับที่สี่คือ ต้องการนำเอาความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติได้ ส่วนอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสถาบันคือ ต้องการให้อาจารย์และนักศึกษาซึ่งเป็นสมาชิกของสถาบันปฏิบัติตนให้เหมาะสมถูกต้องเป็นอันดับหนึ่ง ต้องการให้สถาบันเป็นแหล่งเผยแพร่ทางวิชาการเป็นอันดับรอง การให้สมาชิกของสถาบันรับรู้ความสัมพันธ์กับชุมชนเป็นอันดับสาม และการนำเอาความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติได้เป็นอันดับที่สี่

ปัญหาคำถามการสอนของอาจารย์ การสอนของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาเป็นงานหลักที่สำคัญที่สุด การพัฒนาเรื่องการสอนจึงเป็นเรื่องที่น่าจะได้นำมาพิจารณาอย่างเร่งด่วน เพราะเท่าที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน อาจารย์สถาบันอุดมศึกษาขาดความรู้ทางด้านการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ช่วยให้การสอนดีขึ้น และที่สำคัญก็คือไม่ค้นหาค้นหาวิธีการสอนดังที่ วิจิตร ศรีสอาน (วิจิตร ศรีสอาน ๒๕๑๔ : ๑๐) ได้กล่าวไว้ว่า "อาจารย์ส่วนใหญ่เป็นนักวิชาการที่รู้เนื้อหาในวิชาชีพเป็นอย่างดี แต่ไม่สนใจค้นหาค้นหาวิธีการสอนหรือขาดคุณสมบัติของการเป็นครู อาจารย์ จึงหันมาปรับปรุงตนเองโดยวิธีต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการศึกษานอกแบบ ( Informal Education ) หรือการศึกษาในแบบ ( Formal Education )"

เป็รื่อง กุมุท (เป็รื่อง กุมุท ๒๕๔๔ : ๔๗ - ๔๘) กล่าวว่า "อาจารย์ที่สังกัดคณะอื่นนอกจากคณะครุศาสตร์หรือคณะศึกษาศาสตร์ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในแขนงวิชาของตน แต่มิได้ฝึกฝนทักษะการถ่ายทอดวิชาความรู้มาก่อน ยิ่งเป็นอาจารย์ใหม่ด้วยแล้วยิ่งขาดประสบการณ์ทางคำนี้ จึงจำเป็นจะต้องมีการพัฒนาการสอนขึ้น"

พัทยา สายหู (พัทยา สายหู ๒๕๓๓ : ๕๖) ศึกษาเกี่ยวกับการสอนในมหาวิทยาลัยพบว่าผู้สอนใช้วิธีบรรยายในชั้นเรียนเป็นสำคัญ ส่วนวิธีการสอนแบบอื่น ๆ เช่น การเรียนแบบสัมมนากลุ่มย่อยหรือเรียนจากกิจกรรม โดยทั่วไปยังถือว่าเป็นวิธีการสอนที่สงวนไว้สำหรับชั้นบัณฑิตศึกษา ทั้งนี้เพราะในระดับปริญญาตรีอาจพบอุปสรรคเรื่องจำนวนผู้เรียนมากเกินไปงบประมาณการใช้จ่ายไม่พอและสถานที่ไม่สะดวก มีปัญหาและสิ้นเปลืองกว่าการสอนโดยวิธีบรรยายในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของปิ่นวดี จิระนราฤทธิ์ (ปิ่นวดี จิระนราฤทธิ์ ๒๕๔๔ : ๑๐๑) ที่พบว่าอาจารย์ที่สอนระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ทุกภาควิชาใช้การบรรยายและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมกิจกรรมภายหลังมากที่สุด วิธีสอนที่ใช้รองลงมาคือสอนแบบบรรยายเพียงอย่างเดียว

ปัจจุบันการใช้สื่อทัศนวัสดุประกอบการสอนเริ่มมีบทบาทสำคัญในการสอนระดับอุดมศึกษา อันเห็นได้จากอุปสรรคที่ทำให้การเรียนการสอนไม่บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ การขาดอุปกรณ์การสอน (ปิ่นวดี ภาสกรณ ๒๕๔๔ : ๑๕๐) ดังนั้นผู้บริหารวิทยาลัยครูควรสนับสนุนให้อาจารย์ผู้สอนใช้อุปกรณ์การสอนให้มากขึ้น แคมป์ (Camp. M.B. ๒๕๕๔ : ๑๕๕) กล่าวว่าปัญหาเกี่ยวกับการสอนอีกประการหนึ่ง คือการใช้อุปกรณ์การสอนของอาจารย์ จากการศึกษาของแคมป์พบว่า การใช้สื่อทัศนวัสดุของครูกับระดับความรู้ในการใช้สื่อทัศนวัสดุ มีค่าสหสัมพันธ์ในเชิงนิมิต คือ ครูที่มีความรู้เกี่ยวกับการใช้สื่อทัศนวัสดุมาก จะใช้สื่อทัศนวัสดุมาก เรื่องนี้ มิเกล (Mikhail. ๒๕๕๖ : ๕๕๕) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้สื่อทัศนวัสดุประกอบการสอน พบว่า

๑. ครูที่มีอายุมากใช้โสทัดสนวัสนุมมากกว่าครูที่มีอายุน้อย
๒. ครูที่มีประสบการณ์การสอนมากจะใช้โสทัดสนวัสนุมมากกว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อย
๓. ครูที่เคยเรียนวิชาโสทัดสนศึกษาจะใช้โสทัดสนวัสนุมมากกว่าครูที่ไม่เคยเรียน
๔. ครูในโรงเรียนที่อยู่ในแหล่งที่มีโสทัดสนวัสนุมมาก จะใช้โสทัดสนวัสนุมมากกว่าครูในโรงเรียนที่อยู่ในแหล่งที่มีโสทัดสนวัสนุน้อย
๕. ครูที่สามารถผลิตโสทัดสนวัสนุได้เอง จะใช้โสทัดสนวัสนุมมากกว่าครูที่ไม่สามารถผลิตโสทัดสนวัสนุได้เอง

#### ปริมาณงานของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา

สังกัดกรมการฝึกหัดครู กรมการฝึกหัดครูได้กำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมการฝึกหัดครู เพื่อเป็นแนวปฏิบัติในการปรับปรุงประสิทธิภาพและส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าของการทำงานของบุคลากรดังนี้

- อธิการ ควรมีเวลาทำการสอนอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมง อย่างมากไม่เกิน ๒ ชั่วโมง โดยเฉพาะให้สอนนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายของหลักสูตร รองอธิการและหัวหน้าสำนักงานอธิการ ทำการสอนอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๒ ชั่วโมง โดยเฉพาะให้สอนนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายของหลักสูตร หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าภาควิชา ทำการสอนอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๒ ชั่วโมง อาจารย์ประจำสอนอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑๒ ชั่วโมง (กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๒๔ : ๑ - ๔)

สำหรับอาจารย์ที่ไปทำงานด้านอื่นที่ไม่เกี่ยวกับการสอนโดยตรงนั้น กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดแนวคิดปริมาณงานไว้ดังนี้ งานนิเทศการศึกษา คิดอัตราส่วนอาจารย์นิเทศต่อจำนวนนักศึกษาเท่ากับ ๑ : ๒๐ งานวิจัยให้คิดชั่วโมงปฏิบัติงานตามโครงการที่ได้รับอนุมัติเป็นทางการจากวิทยาลัย แต่ไม่เกินสัปดาห์ละ ๑๐ ชั่วโมง

งานที่เกี่ยวข้องกับกิจการนักศึกษา เช่น อบรมนักศึกษา ควบคุมหอพัก โรงอาหาร คิดเป็นชั่วโมงปฏิบัติงานไม่เกินสัปดาห์ละ ๑๐ ชั่วโมง (กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๒๓ : ๑)

สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดปริมาณงานสอนของ อาจารย์ไว้ดังนี้ (ทบวงมหาวิทยาลัย ๒๕๒๑ : ๑)

๑. ระดับปริญญาตรีและต่ำกว่า ใช้เกณฑ์ ๑๐ หน่วยชั่วโมงต่อสัปดาห์ต่อภาค การศึกษา

๒. ระดับบัณฑิตศึกษา ใช้เกณฑ์ ๒ หน่วยชั่วโมง ต่อภาคการศึกษา

นอกจากนั้นแต่ละสถาบันยังได้กำหนดปริมาณงานซึ่งมีรายละเอียดแตกต่างกันไป เช่น สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ได้กำหนดปริมาณงานประจำปีของอาจารย์ประจำ ไว้ดังนี้ คือ ปริมาณงานตามปกติของอาจารย์ที่สอนระดับปริญญาโท ให้สอน ๔ วิชาต่อปี วิชาละ ๓ หน่วยกิต หรือคิดเป็นชั่วโมง ๑๔๐ ชั่วโมง สอนตลอดปีการศึกษา ส่วนอาจารย์ ที่ทำหน้าที่ควบคุมการเขียนวิทยานิพนธ์ให้นักศึกษาได้คิดเทียบนักศึกษา ๑ คน เท่ากับ ๑ หน่วยกิตของการสอน ถ้าอาจารย์ควบคุมการเขียนวิทยานิพนธ์ให้นักศึกษา ๓ คน ก็จะมี ปริมาณงานสอนเท่ากับการสอน ๑ วิชาที่มี ๓ หน่วยกิต ส่วนอาจารย์ในสำนักงานฝึกอบรม ให้คิดปริมาณงานเช่นเดียวกับอาจารย์ในคณะต่าง ๆ ตามเกณฑ์ปกติ แต่ถ้าการฝึกอบรม เป็นประเภทปฏิบัติการให้คิดเปรียบเทียบการฝึกอบรมประเภทปฏิบัติการ ๑ ชั่วโมงเท่ากับ ๓ ใน ๕ ของชั่วโมงสอนในระดับปริญญาโท (สภาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ๒๕๑๔ : ๑ - ๒)

ปัทมา ภูวนนท์ (ปัทมา ภูวนนท์ ๒๕๑๔ : ๒๔ - ๒๗) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ หน้าที่การทำงานของอาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัยมหิดล ในภาคต้นปีการศึกษา ๒๕๑๔ พบว่า อาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัยมหิดลคนหนึ่งมีอัตราเฉลี่ยการทำงานด้านการสอน ๒ วิชา ต่อภาคการเรียน อาจารย์จะรับดูแลนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และ ปริญญาเอก หลักสูตรละสองคน และให้คำปรึกษากับนักศึกษาคนละ ๑ ชั่วโมง ๒.๖ ชั่วโมง

๒ ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ตามลำดับ ที่มหาวิทยาลัยมหิดลจะมีอาจารย์ประมาณครึ่งหนึ่งทำการสอน โดยไม่ได้ทำการวิจัย ประมาณหนึ่งในสามทำการสอนโดยไม่ได้บริหาร หนึ่งในสามทำการสอนควบคู่กับการวิจัยและการบริหาร

อาจารย์ในสังกัดสถาบันอุดมศึกษานั้น ยูเนสโกได้กำหนดสัดส่วนคุณวุฒิของอาจารย์ เพื่อใช้เป็นมาตรฐานสำหรับอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาที่จะเปิดสอน ระดับปริญญาตรีขึ้นไป ดังปรากฏในหนังสือรูปแบบการพัฒนาการศึกษาในเอเชีย ๑๙๖๕ - ๑๙๘๐ ( An Asia Model of Education Development Perspective For. ๑๙๖๕ - ๑๙๘๐)

โดยใช้เกณฑ์คุณวุฒิปริญญาเอก : ปริญญาโท : ปริญญาตรี เท่ากับ ๓ : ๕ : ๒ (คณะกรรมการดำเนินการศึกษาและวางโครงการพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะที่ ๒๕๑๘ : ๔๐ (ข)) สำหรับประเทศไทยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติและสำนักงานประมาณได้ร่วมกันกำหนดมาตรฐานของอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอน ระดับปริญญาตรี และใช้ใช้เป็นเกณฑ์ในการจัดสรรกำลังบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาตั้งแต่ปี ๒๕๑๒ - ๒๕๑๙ โดยกำหนดเกณฑ์คุณวุฒิปริญญาเอก : ปริญญาโท : ปริญญาตรี : เท่ากับ ๑.๕ : ๕ : ๓.๕ (ทบวงมหาวิทยาลัย ๒๕๑๙ : ๑๔) ต่อมาในปี ๒๕๑๙ ทบวงมหาวิทยาลัย ได้กำหนดเกณฑ์สัดส่วนคุณวุฒิสำหรับอาจารย์ที่ทำการสอนในสถาบันอุดมศึกษาตามแผนพัฒนา การศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะที่ ๒ โดยตั้งเกณฑ์อัตราส่วนปริญญาเอก : ปริญญาโท : ปริญญาตรี เท่ากับ ๒ : ๕.๕ : ๒.๕ (ทบวงมหาวิทยาลัย ๒๕๑๙ : ๘)

#### คุณวุฒิของอาจารย์ในสถาบันฝึกหัดครู

อาจารย์ในสถาบันฝึกหัดครูจะต้องมีวุฒิในระดับสูง ในประเทศสหรัฐอเมริกาถือว่า คุณวุฒิของครู อาจารย์เป็นสิ่งจำเป็นในการที่จะทำให้สถานศึกษาได้มาตรฐาน คุณวุฒิของ อาจารย์ทั้งสายวิชาการและสายวิชาชีพในสถาบันฝึกหัดครูกำหนดถึงขั้นปริญญาโทและปริญญาเอก และตามปกติจะพิจารณาจากงานที่เกี่ยวกับวิชาการ จิตวิทยาและการฝึกสอน

(UNESCO. ๑๙๕๔ : ๑๓๔) ผู้ที่สอนในสายวิชาการทั่วไป จะต้องมีความรู้ปริญญาตรี  
ด้านศิลปศาสตร์ (Liberal Art Education) และมีความเชี่ยวชาญเฉพาะวิชา  
ในชั้นปริญญาโทหรือปริญญาเอก สำหรับการสอนวิชาพิเศษ เช่น พลศึกษา คณิต  
ปฏิกิริยาผู้มีคุณวุฒิชั้นปริญญาโท แต่เนื่องจากผู้สำเร็จการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาโทมากขึ้น  
การคัดเลือกบุคคลเข้าเป็นอาจารย์ในสาขาวิชาพิเศษบางวิชาจึงพิจารณาคุณวุฒิชั้นปริญญาเอก  
(UNESCO. ๑๙๕๗ : ๑๔๓)

การประชุมระหว่างชาติของยูเนสโก ในภูมิภาคเอเชียที่กรุงมนิลา ประเทศฟิลิปปินส์  
ในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ มีข้อเสนอเกี่ยวกับการฝึกหัดครูว่าควรมีการฝึกบุคลากรด้านการสอน  
ในระดับสูงเพื่อเตรียมสำหรับเป็นอาจารย์ในสถาบันการฝึกหัดครูในแต่ละประเทศให้มี  
จำนวนเพียงพอ เพื่อประโยชน์ทางด้านการศึกษา (UNESCO. ๑๙๗๒ : ๓๕ - ๔๐)  
ยูเนสโก ได้จัดตั้งสถาบันสำหรับการศึกษายุทธศาสตร์เกี่ยวกับครูในภูมิภาคเอเชีย  
(Asian Institution for Teacher Education) ขึ้นที่ประเทศฟิลิปปินส์  
เพื่อช่วยเหลือประเทศสมาชิกในเอเชียในปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพของการฝึกหัดครู ประเทศ  
สมาชิกในเอเชียได้พัฒนาโปรแกรมชั้นมัธยมศึกษาเพื่อเป็นแหล่งในการจัดเตรียมอาจารย์  
สำหรับสอนในสถาบันฝึกหัดครู และได้กำหนดคุณวุฒิขั้นต่ำของอาจารย์ในสถาบันฝึกหัดครู  
ดังนี้ (UNESCO. ๑๙๗๒ : ๒๔๑ - ๒๔๖)

ประเทศอาฟกานิสถาน สหภาพมา และศรีลังกา ผู้ที่จะเป็นอาจารย์ในสถาบัน  
ฝึกหัดครูจะต้องมีความรู้ปริญญาตรีและมีประสบการณ์การสอนระดับประถมศึกษาหรือเป็นครูใหญ่  
หรือได้รับประกาศนียบัตรด้านการสอน

ประเทศอินเดีย อิหร่าน มาเลเซีย เนปาล ปากีสถาน และฟิลิปปินส์  
คุณวุฒิขั้นต่ำสำหรับอาจารย์ในสถาบันฝึกหัดครูระดับประถมศึกษาจะต้องสำเร็จปริญญาตรี  
อาจารย์ในสถาบันฝึกหัดครูระดับมัธยมศึกษา หรือฝึกหัดครูระดับสูงจะต้องมีความรู้ปริญญาโท  
หรือปริญญาเอก สำหรับประเทศอินเดียและปากีสถานนั้นอาจารย์ฝึกหัดครูระดับประถมศึกษา

ถ้าสำเร็จปริญญาตรี ( B.A. ) จะต้องมีความรู้ปริญญาตรีทางศึกษาศาสตร์ ( B.Ed. ) ด้วย ถ้าสอนระดับมัธยมศึกษา นอกจากจะต้องมีความรู้ปริญญาโท ( M.A. ) แล้ว จะต้องได้รับปริญญาตรีทางศึกษาศาสตร์ ( B.Ed. ) หรือประกาศนียบัตรกำนการสอน อีกด้วย

ประเทศอินโดนีเซีย สิงคโปร์ และจีน ( ไต้หวัน ) กำหนดว่าอาจารย์ที่สอนในสถานฝึกหัดครูจะต้องมีความรู้ขั้นต่ำปริญญาตรี

ประเทศอิสราเอล กำหนดว่าอาจารย์ที่สอนในสถานฝึกหัดครู ถ้าสอนวิชาการศึกษาก็จะต้องมีความรู้ระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอก และถ้าสอนวิชาสามัญจะต้องมีความรู้ขั้นต่ำระดับปริญญาตรีในสาขาวิชานั้น ๆ

ประเทศเกาหลีใต้ อาจารย์ที่สอนในสถาบันฝึกหัดครูจะต้องจบการศึกษาจากวิทยาลัยชั้นต้น ( Junior College ) ซึ่งเทียบเท่ากับระดับปีที่สี่ของมหาวิทยาลัย หรือจบการศึกษาระดับปริญญาตรีโดยมีผลงานวิจัยและประสบการณ์ตามจำนวนปีที่กำหนดของแต่ละสถาบัน

สำหรับประเทศไทย กำหนดความรู้ขั้นต่ำของอาจารย์ในสถาบันฝึกหัดครู คือ ปริญญาตรี และมีความมุ่งหวังที่จะยกสถานภาพทางวิชาการให้สูงขึ้นถึงระดับปริญญาโท และปริญญาเอก ( UNESCO. ๑๙๗๒ : ๒๔๕ ) ตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. ๒๕๑๔ มาตรา ๒๗, ๒๘, ๒๙ และ ๓๐ ซึ่งกำหนดเกี่ยวกับตำแหน่งของอาจารย์ในวิทยาลัยครู โดยใช้เกณฑ์คุณภาพมาตรฐานทางวิชาการ สรุปได้ดังนี้ ( กรมการฝึกหัดครู ๒๕๑๔ :

๑๐ - ๑๒ )

ศาสตราจารย์ ต้องมีความรู้ปริญญาเอก สอนมาแล้ว ๕ ปี ถ้าได้ปริญญาโทต้องทำงานมาแล้ว ๑๐ ปี ถ้าได้ปริญญาตรี ต้องทำงานมาแล้ว ๑๕ ปี มีผลงานวิจัยถึงขั้นที่สภาการฝึกหัดครู เห็นว่ามีคุณภาพดีหรือมีผลงานปรากฏเป็นที่รับรองของสภาการฝึกหัดครู หรือมีความชำนาญอย่างยิ่งในสาขาวิชาที่มีการสอนในวิทยาลัยครูและได้ทำการสอนและวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒๐ ปี

รองศาสตราจารย์ ต้องมีคุณสมบัติพิเศษอีก สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี ถ้าได้ปริญญาโทต้องทำงานมาแล้ว ๙ ปี ถ้าได้ปริญญาตรีต้องมีเวลาสอนมาแล้ว ๑๐ ปี และทำการวิจัยถึงขั้นที่สภาการฝึกหัดครูเห็นว่าได้ผลดี หรือมีผลงานทางวิชาการปรากฏเป็นที่รับรองของสภาการฝึกหัดครู หรือมีความชำนาญอย่างยิ่งในสาขาวิชาที่สอน เคยทำการสอนและการวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๕ ปี มีผลงานทางวิชาการปรากฏเป็นที่รับรองของสภาการฝึกหัดครู

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ต้องมีคุณสมบัติพิเศษอีก สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี ถ้าได้ปริญญาโท ต้องทำงานมาแล้ว ๔ ปี ถ้าสำเร็จปริญญาตรีต้องทำงานการสอนมาแล้ว ๙ ปี และมีงานเขียนเอกสารประกอบการสอนหนึ่งรายวิชา รวมทั้งมีงานเขียนหนังสือซึ่งมีคุณภาพดีหรือมีผลงานวิจัยที่สภาการฝึกหัดครูรับรอง

## บทที่ ๓

### วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมา จากทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา ทำเนิการศึกษาค้นคว้าดังนี้

๑. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
๒. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
๓. หาคคุณภาพเครื่องมือ
๔. เก็บรวบรวมข้อมูล
๕. วิเคราะห์ข้อมูล

#### ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

##### ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประกอบด้วยบุคคล ๓ กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ที่กำลังปฏิบัติงานอยู่ในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๒๕ ในวิทยาลัยครูนครราชสีมา และนักศึกษาทั้งหมดที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๒๕ ในวิทยาลัยครูนครราชสีมา

##### กลุ่มตัวอย่างและการสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มผู้บริหาร กลุ่มอาจารย์ผู้สอนและกลุ่มนักศึกษา โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. ๑๙๗๑ : ๖๐๓ - ๖๑๐) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ๔๓๐ คน รายละเอียดประชากรและกลุ่มตัวอย่างแสดงในตารางที่ ๑

ตาราง ๑ จำนวนประชากร กลุ่มตัวอย่างและสัดส่วนในการสุ่ม

| สถานภาพ   | จำนวนประชากร | จำนวนกลุ่มตัวอย่าง<br>ตามสัดส่วน |
|-----------|--------------|----------------------------------|
| ผู้บริหาร | ๓๔           | ๓๒                               |
| อาจารย์   | ๑๓๐          | ๕๗                               |
| นักศึกษา  | ๓,๐๐๐        | ๓๔๑                              |
| รวม       | ๓,๑๖๔        | ๔๓๐                              |

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยดัดแปลงมาจากแบบสำรวจกิจกรรมในวิทยาลัย ( The Inventory of College Activities หรือ I C A ) ของอเล็กซานเดอร์ กัมบลิว แอสติน ( Alexander W. Astin ) และฉบับภาษาไทยที่วิจิตร สิ้นสิริ (วิจิตร สิ้นสิริ น.ป.ป. : ๑ - ๑๓) แปลและเรียบเรียงโดยผู้วิจัยได้ศึกษาแบบสอบถามของบุคคลอื่นอีกหลายท่าน แล้วนำมาปรับปรุงเป็นแบบสอบถามที่มีความเหมาะสมกับการศึกษาสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยนครราชสีมาและครอบคลุมตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ( Rating Scales ) ประกอบด้วย ๒ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ

ตอนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยนครราชสีมา ๓ ด้าน คือ  
ด้านการบริหาร ด้านอาคารสถานที่และด้านการเรียนการสอน

ผู้วิจัยนำเอาค่าคะแนนเฉลี่ยที่ผู้ตอบแบบสอบถามมาแปลความหมายของคะแนน โดยอาศัยเกณฑ์พิจารณาของ เบสต์ (Best. ๑๙๖๓ : ๑๕๔ - ๑๕๕) ดังนี้

|                                |                                                        |
|--------------------------------|--------------------------------------------------------|
| ค่าคะแนนเฉลี่ย ๓.๖๖๖๘ - ๕.๐๐๐๐ | อยู่ในเกณฑ์มาก หมายถึง ดี หรือ เหมาะสมดี               |
| ค่าคะแนนเฉลี่ย ๒.๓๓๓๔ - ๓.๖๖๖๗ | อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง หมายถึง ดีปานกลางหรือเหมาะสมปานกลาง |
| ค่าคะแนนเฉลี่ย ๑.๐๐๐๐ - ๒.๓๓๓๓ | อยู่ในเกณฑ์น้อย หมายถึง ไม่ดีหรือไม่เหมาะสม            |

### การสร้างแบบสอบถาม

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามขั้นตอน ดังนี้

๑. ศึกษาเอกสาร สิ่งพิมพ์ วิทยานิพนธ์ ข้อคิดเห็นและทัศนะของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสถาบันอุดมศึกษา รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมสถาบันระดับอุดมศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

๒. ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามแล้วนำไปหาคุณภาพด้านความเที่ยงตรง (Validity) โดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการศึกษาและวิจัยตรวจสอบว่าครอบคลุมเนื้อหาและตรงกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือไม่ การใช้ภาษากฎต้องเพียงใดเพื่อให้แต่ละข้อความชัดเจน และเข้าใจตรงกัน

๓. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ จำนวน ๑๐๐ คน นำผลที่ได้มาหาค่าอ่านจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้ร้อยละ ๒๕ ของกลุ่มสูงและร้อยละ ๒๕ ของกลุ่มต่ำ แล้วใช้  $t$ -test วิเคราะห์หาค่าอัตราส่วนวิกฤติ  $t$  ต่อจากนั้นจึงนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่า  $\alpha$  coefficient

### การตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม

๑. การหาความเที่ยงตรง ( Validity ) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการศึกษาและวิจัย พิจารณาและตรวจแก้ไข เพื่อปรับปรุงแบบสอบถาม ให้เหมาะสมทั้งด้านเนื้อหา ภาษาที่ใช้เพื่อให้แต่ละข้อความ ถามในสิ่งที่ต้องการและมี ใจความชัดเจน เป็นที่เข้าใจตรงกัน

๒. การหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ ( Item Discrimination ) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาวิทยาลัยครูบุรีรัมย์ จำนวน ๑๐๐ คน แล้วนำคะแนนที่ได้มาหาค่า  $t$  เป็นรายข้อตามขั้นตอนดังนี้

๒.๑ คำนวณร้อยละ ๒๕ ของผู้ที่ได้คะแนนสูง และร้อยละ ๒๕ ของผู้ที่ได้คะแนนต่ำ จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมาเป็นตัวแทนในการประเมินค่าความแตกต่าง

๒.๒ หาค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มผู้ได้คะแนนสูงและกลุ่มผู้ได้คะแนนต่ำเป็น รายข้อแล้วหาค่าอัตราส่วนวิกฤติ  $t$  (  $t$  - ratio ) โดยใช้  $t$  - test

๒.๓ เลือกข้อคำถามซึ่งมีค่าอัตราส่วนวิกฤติ  $t$  ตั้งแต่ ๒.๐๐ ขึ้นไปซึ่งถือว่า มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์สูงเอาไว้เพื่อนำมาปรับปรุงเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม ข้อมูล ปรากฏว่าได้ข้อคำถาม ๖๐ ข้อ ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง ๒.๖๔ ถึง ๑๐.๑๑ จึง รายละเอียดในภาคผนวก ข.

๓. การหาค่าความเชื่อมั่น ( Reliability ) ผู้วิจัยหาค่าความเชื่อมั่น แบบสอบถามโดยใช้วิธีการแบบ  $\alpha$  Coefficient ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ ๐.๘๔ ทั้งรายละเอียดในภาคผนวก ข. ซึ่งพอจะถือได้ว่าแบบสอบถามนี้มีค่าความ เชื่อมั่นสูง นำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

### การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้กับกลุ่มตัวอย่างทำและเก็บคืนด้วยตนเอง ปรากฏว่า ได้คืนครบตามจำนวนที่แจก ถึงตารางต่อไปนี้

ตาราง ๒ จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนของผู้บริหาร และอาจารย์ จำแนกตามตัวแปร วุฒิ และประสบการณ์ในการทำงาน

| สถานภาพ<br>ตัวแปร | วุฒิ                         |                                 | ประสบการณ์ในการทำงาน    |                           |
|-------------------|------------------------------|---------------------------------|-------------------------|---------------------------|
|                   | สูงกว่าปริญญาตรี<br>(ร้อยละ) | ปริญญาตรีและต่ำกว่า<br>(ร้อยละ) | ๑๐ ปีขึ้นไป<br>(ร้อยละ) | ต่ำกว่า ๑๐ ปี<br>(ร้อยละ) |
| ผู้บริหาร         | ๒๒<br>(๒๓.๔๕)                | ๑๐<br>(๒๐.๐๐)                   | ๒๕<br>(๒๖.๓๑)           | ๓<br>(๒๐.๕๕)              |
| อาจารย์           | ๕๓<br>(๗๒.๑๕)                | ๔๐<br>(๕๐.๐๐)                   | ๓๐<br>(๓๓.๖๕)           | ๒๓<br>(๓๕.๔๑)             |
| รวม               | ๓๕<br>(๑๐๐.๐๐)               | ๕๐<br>(๑๐๐.๐๐)                  | ๕๕<br>(๑๐๐.๐๐)          | ๓๔<br>(๑๐๐.๐๐)            |

ตาราง ๓ จำนวนแบบสอบถามที่สมบูรณ์และได้รับคืนของนักศึกษา จำแนกตามตัวแปรเพศ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

| สถานภาพ \ ตัวแปร | เพศ             |                  |                 | ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน   |                          |                 |
|------------------|-----------------|------------------|-----------------|-------------------------|--------------------------|-----------------|
|                  | ชาย<br>(ร้อยละ) | หญิง<br>(ร้อยละ) | รวม<br>(ร้อยละ) | ๒.๕๐ ขึ้นไป<br>(ร้อยละ) | ต่ำกว่า ๒.๕๐<br>(ร้อยละ) | รวม<br>(ร้อยละ) |
| นักศึกษา         | ๑๖๖<br>(๔๔.๖๔)  | ๑๓๕<br>(๕๑.๓๓)   | ๓๐๑<br>(๑๐๐)    | ๑๔๔<br>(๕๔.๓๕)          | ๑๕๗<br>(๕๑.๖๕)           | ๓๐๑<br>(๑๐๐)    |

### สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

#### ๑. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

๑.๑ การวิเคราะห์รายข้อ ใช้ t - test เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ตามสูตรดังนี้

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{N_H} + \frac{S_L^2}{N_L}}}$$

(Ferguson. 1971 : 152)

#### ๑.๒ หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามใช้วิธีหาค่า Coefficient

จากสูตร

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left( 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right)$$

(Cronbach. 1971 : 267)

๒. การจักรกระทำกับข้อมูลเพื่อทดสอบสมมุติฐานได้ดำเนินการเป็นขั้น ๆ ดังนี้ คือ

๒.๑ ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถามและคำนวณค่าสถิติเบื้องต้น คือ

หาค่าคะแนนเฉลี่ย ( Mean ) คำนวณจากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

( Ferguson. 1971 : 46 )

หาค่าความแปรปรวนจากสูตร

$$S^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

( Ferguson. 1971 : 70 )

หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานจากสูตร

$$S = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

( Ferguson. 1971 : 85 )

๒.๒ ใช้ F - test ทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยมากกว่า ๒ กลุ่ม ซึ่งเป็นการตรวจสอบสมมุติฐานข้อ • คำนวณจากสูตร F - test  
ดังมีรายละเอียดสูตร ดังนี้

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

(Lingquist. 1965 : 56)

ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแล้ว ตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้ q - statistic (Winer. 1962 : 185)

๓. ใช้ t - test เพื่อทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย  
 ๒ กลุ่ม ซึ่งเป็นการทดสอบสมมุติฐานข้อ ๒, ๓, ๔, ๕, ๖ และ ๗ คำนวณจากสูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}} \quad (n_1, n_2 > 30)$$

(Ferguson. 1971 :: 152.)

## บทที่ ๔

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความสะดวกและเกิดความเข้าใจตรงกันในการอ่านผลวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ให้ความหมายสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการเสนอข้อมูลดังต่อไปนี้

|           |                                                 |
|-----------|-------------------------------------------------|
| $N$       | แทนจำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง                       |
| $\bar{X}$ | แทนค่าคะแนนเฉลี่ย                               |
| $S^2$     | แทนค่าความแปรปรวนของคะแนน                       |
| $S$       | แทนค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน              |
| $t$       | แทนค่าอัตราส่วนวิกฤต $t$ ใน $t$ - Distribution  |
| $F$       | แทนค่าอัตราส่วนวิกฤต $F$ ใน $F$ - Distribution  |
| $SS$      | แทนผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)        |
| $MS$      | แทนค่าเฉลี่ยผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Square) |
| $df$      | แทนชั้นแห่งความเป็นอิสระ (degree of freedom)    |
| $q$       | แทนค่า $q$ ที่ใช้พิจารณาใน $q$ - statistic      |
| $r$       | แทนค่าความเชื่อมั่น                             |
| $*$       | แทนมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕               |
| $**$      | แทนมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑               |

### การนำเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายตามลำดับดังนี้

ตอนที่ ๑ เสนอผลการศึกษาศาสนาแพดดอมวิทยาลัยกรุงนครราชสีมาจากทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา โดยอาศัยเกณฑ์การพิจารณาของเบสต์ (Best. ๑๙๖๓ : ๑๕๔ - ๑๖๕)

ตอนที่ ๒ เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมา ตามตัวแปรต่าง ๆ ดังนี้

๒.๑ เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มผู้บริหาร กลุ่มอาจารย์ และกลุ่มนักศึกษา โดยใช้สถิติ  $F - test$  ในการทดสอบ และใช้  $q - statistic$  ตรวจสอบความแตกต่างรายคู่

๒.๒ เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหาร ตามตัวแปรวุฒิและประสบการณ์ในการทำงานของผู้บริหาร ใช้สถิติ  $t - test$  ในการทดสอบ

๒.๓ เปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์ตามตัวแปรวุฒิ และประสบการณ์ในการทำงานของอาจารย์ ใช้สถิติ  $t - test$  ในการทดสอบ

๒.๔ เปรียบเทียบทัศนะของนักศึกษา ตามตัวแปรเพศ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใช้สถิติ  $t - test$  ในการทดสอบ

#### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ ๑ ผลการศึกษาทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมา แสดงไว้ในตาราง ๔ - ๖

ตาราง ๔ ค่าสถิติพื้นฐานรายข้อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครุราชสีมา ในด้านการบริหาร  
จากทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา

| สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร                                                                          | ผู้บริหาร<br>(N= ๓๒ ) |      | อาจารย์<br>(N= ๕๓ ) |      | นักศึกษา<br>(N= ๓๔๑) |      |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|------|---------------------|------|----------------------|------|
|                                                                                                   | $\bar{X}$             | S    | $\bar{X}$           | S    | $\bar{X}$            | S    |
| วิทยาลัยเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกความ<br>เป็นประชาธิปไตยในกิจกรรมต่าง ๆ                          | ๓.๓๓                  | ๑.๐๐ | ๓.๓๖                | ๐.๕๓ | ๓.๔๖                 | ๐.๕๖ |
| ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ของวิทยาลัย<br>เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน                                      | ๒.๘๓                  | ๑.๐๑ | ๒.๗๖                | ๐.๕๒ | ๓.๐๕                 | ๑.๐๘ |
| ความสะดวกของการติดต่อสื่อสารภายใน<br>วิทยาลัย                                                     | ๒.๑๒                  | ๐.๘๕ | ๒.๐๓                | ๐.๕๕ | ๒.๓๕                 | ๐.๕๕ |
| ระบบบริหารของวิทยาลัยสนับสนุนและเอื้อ<br>ต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ                                | ๒.๘๔                  | ๐.๕๔ | ๒.๕๘                | ๐.๕๒ | ๓.๒๔                 | ๐.๕๔ |
| นักศึกษาได้รับคำปรึกษาและชี้แจงการ<br>เลือกวิชาเรียนจากอาจารย์ที่ปรึกษา<br>ก่อนลงทะเบียนวิชาเรียน | ๒.๕๐                  | ๑.๐๕ | ๒.๗๓                | ๑.๐๓ | ๓.๐๒                 | ๑.๐๓ |
| วิทยาลัยจัดบริการด้านสุขภาพอนามัยอย่าง<br>มีประสิทธิภาพ                                           | ๒.๕๓                  | ๐.๕๐ | ๒.๕๓                | ๐.๕๔ | ๒.๕๓                 | ๑.๐๕ |
| ระเบียบของห้องสมุดเอื้ออำนวยต่อการ<br>ศึกษาค้นคว้า                                                | ๒.๕๐                  | ๐.๕๘ | ๓.๐๑                | ๐.๘๘ | ๓.๑๔                 | ๑.๐๕ |
| วิทยาลัยมีบริการช่วยเหลือนักศึกษาผู้มี<br>ปัญหาทางการเงิน                                         | ๒.๓๕                  | ๐.๕๓ | ๒.๘๓                | ๐.๘๕ | ๓.๑๓                 | ๑.๐๘ |

## ตาราง ๔ (ต่อ)

| สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร                 | ผู้บริหาร<br>(N= ๓๒) |      | อาจารย์<br>(N= ๕๗) |      | นักศึกษา<br>(N= ๓๔๑) |      |
|------------------------------------------|----------------------|------|--------------------|------|----------------------|------|
|                                          | $\bar{X}$            | S    | $\bar{X}$          | S    | $\bar{X}$            | S    |
| รูปแบบการบริหารกิจการนักศึกษาโดยรวม      |                      |      |                    |      |                      |      |
| เหมาะสม                                  | ๒.๔๑                 | ๐.๔๓ | ๒.๓๕               | ๐.๔๒ | ๒.๕๐                 | ๐.๔๕ |
| อาจารย์ส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการจัด    |                      |      |                    |      |                      |      |
| กิจกรรมของนักศึกษา                       | ๒.๒๕                 | ๐.๔๔ | ๒.๒๐               | ๐.๕๔ | ๒.๔๖                 | ๑.๐๓ |
| นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมด้าน      |                      |      |                    |      |                      |      |
| วิชาการ                                  | ๒.๖๕                 | ๐.๔๒ | ๒.๕๐               | ๐.๔๓ | ๒.๓๔                 | ๑.๐๐ |
| นักศึกษาส่วนใหญ่รวมกิจกรรมกีฬา           | ๓.๐๖                 | ๑.๐๑ | ๒.๔๒               | ๐.๔๕ | ๒.๕๓                 | ๑.๐๐ |
| วิทยาลัยจัดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาประจำ    |                      |      |                    |      |                      |      |
| ชมรมต่าง ๆ อย่างทั่วถึง                  | ๓.๓๓                 | ๐.๕๓ | ๓.๑๓               | ๑.๐๐ | ๓.๑๕                 | ๑.๐๒ |
| วิทยาลัยบริการสวัสดิการและอำนวยความสะดวก |                      |      |                    |      |                      |      |
| สะดวกแก่อาจารย์และนักศึกษาอย่างยิ่ง      | ๒.๓๑                 | ๐.๕๒ | ๒.๓๓               | ๐.๔๕ | ๒.๔๐                 | ๑.๐๑ |
| นักศึกษาควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิทยาลัย  |                      |      |                    |      |                      |      |
| ของตน                                    | ๓.๕๐                 | ๑.๐๔ | ๓.๔๔               | ๑.๑๕ | ๔.๐๔                 | ๐.๕๕ |
| การดำเนินงานของวิทยาลัยในด้านการ         |                      |      |                    |      |                      |      |
| บริหารในปัจจุบันเหมาะสม                  | ๒.๕๓                 | ๐.๕๔ | ๒.๖๐               | ๐.๕๔ | ๒.๕๕                 | ๐.๔๓ |
| บรรยากาศภายในวิทยาลัยมีความสงบสุข        | ๒.๓๔                 | ๐.๐๕ | ๒.๓๓               | ๐.๕๔ | ๓.๐๒                 | ๐.๕๕ |
| อาจารย์ส่วนใหญ่ในวิทยาลัยปฏิบัติตาม      |                      |      |                    |      |                      |      |
| ระเบียบข้อบังคับการปฏิบัติราชการ         | ๒.๓๓                 | ๑.๐๓ | ๒.๓๒               | ๐.๕๓ | ๓.๑๔                 | ๐.๔๕ |

ตาราง ๔ (ต่อ)

| สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร                                                                       | ผู้บริหาร<br>(N = ๓๖) |      | อาจารย์<br>(N = ๕๗) |      | นักศึกษา<br>(N = ๓๔๑) |      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|------|---------------------|------|-----------------------|------|
|                                                                                                | $\bar{X}$             | S    | $\bar{X}$           | S    | $\bar{X}$             | S    |
| ท่านมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น<br>การเขียน การพูด ตลอดจนการทำงานของ<br>ฝ่ายบริหารในวิทยาลัย | ๓.๐๓                  | ๑.๐๖ | ๒.๘๔                | ๑.๐๔ | ๒.๖๓                  | ๑.๐๖ |
| การดำเนินงานของวิทยาลัยในปัจจุบันเกี่ยว<br>กับการประชาสัมพันธ์เหมาะสม                          | ๒.๓๑                  | ๐.๕๕ | ๒.๖๓                | ๐.๔๓ | ๒.๔๓                  | ๑.๐๖ |
| คะแนนเฉลี่ยรวม                                                                                 | ๒.๘๒                  | ๐.๕๕ | ๒.๗๕                | ๐.๕๓ | ๓.๐๖                  | ๐.๕๔ |

ตาราง ๔ แสดงว่าผู้บริหารมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครุราชสีมาในด้านการบริหารโดยส่วนรวม อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า เรื่องความสะดวกของการติดต่อสื่อสารภายในวิทยาลัยและอาจารย์ส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมของนักศึกษาอยู่ในเกณฑ์น้อย ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

อาจารย์มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครุราชสีมาในด้านการบริหารโดยส่วนรวม อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่าเรื่องความสะดวกของการสื่อสารภายในวิทยาลัย และอาจารย์ส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมของนักศึกษาอยู่ในเกณฑ์น้อย ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

นักศึกษามีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมาในด้านการบริหารโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่าเรื่องนักศึกษาควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิทยาลัยของตนอยู่ในเกณฑ์มาก ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

ตาราง ๕ ค่าสถิติพื้นฐานรายข้อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมาในด้านอาคารสถานที่จากทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา

| สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่                              | ผู้บริหาร<br>( N = ๓๒ ) |      | อาจารย์<br>( N = ๕๓ ) |      | นักศึกษา<br>( N = ๓๔๑ ) |      |
|----------------------------------------------------------|-------------------------|------|-----------------------|------|-------------------------|------|
|                                                          | $\bar{X}$               | S    | $\bar{X}$             | S    | $\bar{X}$               | S    |
| อาคารสถานที่เรียงตั้งอยู่ในที่การคมนาคมสะดวก             | ๒.๕๓                    | ๐.๕๘ | ๓.๕๒                  | ๑.๐๐ | ๓.๓๘                    | ๐.๕๓ |
| วิทยาลัยมีสนามกีฬาพอกับความต้องการของนักศึกษา            | ๒.๕๖                    | ๐.๕๑ | ๒.๔๑                  | ๑.๐๒ | ๒.๕๖                    | ๑.๐๑ |
| ความสะอาด แสงสว่าง และการระบายอากาศภายในห้องเรียนเหมาะสม | ๓.๐๐                    | ๐.๔๓ | ๒.๕๘                  | ๐.๘๘ | ๓.๑๘                    | ๐.๕๘ |
| ห้องเรียนมีขนาดและจำนวนเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา           | ๒.๕๖                    | ๐.๔๖ | ๓.๑๑                  | ๑.๐๘ | ๓.๐๓                    | ๑.๐๓ |
| วิทยาลัยมีห้องปฏิบัติการและเครื่องมือเครื่องใช้เพียงพอ   | ๒.๕๓                    | ๐.๕๘ | ๒.๕๕                  | ๐.๘๘ | ๒.๖๘                    | ๑.๐๘ |
| มีที่นั่งพักผ่อนใต้ร่มไม้อย่างเพียงพอ                    | ๒.๐๖                    | ๐.๕๑ | ๒.๓๖                  | ๑.๐๓ | ๒.๓๓                    | ๑.๐๐ |
| นักศึกษามีที่ทำงานนอกห้องเรียนอย่างเพียงพอ               | ๒.๐๐                    | ๐.๘๘ | ๒.๖๕                  | ๐.๕๒ | ๒.๓๕                    | ๑.๐๑ |

ตาราง ๕ (ต่อ)

| สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่                       | ผู้บริหาร<br>( N = ๓๒ ) |      | อาจารย์<br>( N = ๕๓ ) |      | นักศึกษา<br>( N = ๓๔๑ ) |      |
|---------------------------------------------------|-------------------------|------|-----------------------|------|-------------------------|------|
|                                                   | $\bar{X}$               | S    | $\bar{X}$             | S    | $\bar{X}$               | S    |
| มีโรงอาหารที่ถูกสุขลักษณะและมีที่นั่งรับประทาน    |                         |      |                       |      |                         |      |
| อาหารอย่างเพียงพอ                                 | ๑.๘๔                    | ๐.๕๕ | ๑.๗๔                  | ๐.๘๓ | ๒.๑๐                    | ๑.๐๒ |
| ห้องสุขาตั้งอยู่ในที่ที่เหมาะสมและมีหนังสือคนคว่ำ |                         |      |                       |      |                         |      |
| อย่างเพียงพอ                                      | ๒.๕๖                    | ๐.๕๑ | ๒.๕๑                  | ๑.๐๑ | ๒.๕๒                    | ๑.๑๖ |
| มีน้ำดื่มตามอาคารสถานที่ต่าง ๆ ที่ถูกสุขลักษณะ    |                         |      |                       |      |                         |      |
| เพียงพอ                                           | ๒.๐๕                    | ๐.๖๔ | ๒.๐๖                  | ๐.๔๑ | ๒.๓๗                    | ๑.๐๓ |
| มีบริการถ่ายเอกสารในราคาที่เหมาะสม                | ๒.๔๐                    | ๑.๐๑ | ๒.๔๓                  | ๐.๕๕ | ๒.๓๕                    | ๑.๑๖ |
| ร้านค้าของวิทยาลัยตั้งอยู่ในที่ไปมาสะดวก          | ๓.๒๑                    | ๑.๐๕ | ๓.๒๖                  | ๑.๐๓ | ๓.๑๔                    | ๑.๐๗ |
| มีการตกแต่งอาคารสถานที่สวยงามอยู่เสมอ             | ๒.๔๓                    | ๑.๐๗ | ๒.๓๘                  | ๐.๕๖ | ๒.๕๕                    | ๐.๕๖ |
| ป้ายประกาศข่าวสารมีสาระน่าสนใจทันสมัย             | ๒.๔๐                    | ๐.๕๑ | ๒.๓๔                  | ๐.๕๑ | ๒.๕๓                    | ๐.๕๘ |
| การวางแผนอาคารสถานที่ต่าง ๆ เหมาะสมกับ            |                         |      |                       |      |                         |      |
| ที่เป็นสถานบันอุดมศึกษา                           | ๒.๓๔                    | ๐.๕๕ | ๒.๓๐                  | ๐.๕๖ | ๒.๓๔                    | ๐.๕๘ |
| การติดต่อเดินทางระหว่างสถานที่ต่าง ๆ ใช้          |                         |      |                       |      |                         |      |
| เวลาเดินทางพอเหมาะ                                | ๒.๕๖                    | ๑.๒๐ | ๒.๓๔                  | ๐.๕๐ | ๓.๐๕                    | ๐.๕๕ |
| ท่านรู้จักสถานที่ต่าง ๆ ภายในวิทยาลัยเป็น         |                         |      |                       |      |                         |      |
| อย่างดี                                           | ๓.๕๖                    | ๑.๒๓ | ๓.๕๓                  | ๑.๐๕ | ๓.๔๓                    | ๐.๕๘ |
| มีห้องน้ำของสุขาที่ถูกสุขลักษณะ                   | ๒.๒๑                    | ๐.๘๓ | ๒.๓๑                  | ๐.๘๕ | ๒.๓๔                    | ๑.๐๒ |

ตาราง ๕ (ต่อ)

| สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่                                                                                         | ผู้บริหาร<br>(N = ๓๒) |      | อาจารย์<br>(N = ๔๗) |      | นักศึกษา<br>(N = ๓๔๑) |      |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|------|---------------------|------|-----------------------|------|
|                                                                                                                     | $\bar{X}$             | S    | $\bar{X}$           | S    | $\bar{X}$             | S    |
| ท่านมีความพอใจสภาพอาคารสถานที่ของวิทยาลัย<br>สถานที่รักษาพยาบาล บริการตรวจสุขภาพของ<br>วิทยาลัยอยู่ในสภาพที่เหมาะสม | ๒.๘๑                  | ๑.๒๕ | ๒.๕๕                | ๐.๕๕ | ๓.๑๗                  | ๐.๕๗ |
|                                                                                                                     | ๓.๐๓                  | ๐.๘๕ | ๒.๘๕                | ๑.๐๕ | ๒.๘๒                  | ๑.๐๖ |
| คะแนนเฉลี่ยรวม                                                                                                      | ๒.๖๑                  | ๐.๕๖ | ๒.๖๖                | ๐.๕๖ | ๒.๕๐                  | ๑.๐๖ |

ตาราง ๕ แสดงว่าผู้บริหารมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมาในด้านอาคารสถานที่โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่าหลายข้อที่อยู่ในเกณฑ์น้อย คือ เรื่องสัญลักษณ์ของโรงอาหาร เรื่องที่ทำงานของ นักศึกษานอกห้องเรียน เรื่องที่นั่งพักผ่อนไ้ร่มไม้ เรื่องน้ำดื่มตามอาคารสถานที่ต่าง ๆ และเรื่องสัญลักษณ์ของห้องน้ำ ห้องสุขา ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์มาก คือ ผู้บริหารส่วนใหญ่รู้จักสถานที่ต่าง ๆ ภายในวิทยาลัยเป็นอย่างดี ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

อาจารย์มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมาในด้านอาคารสถานที่โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่าหลายข้อที่อยู่ในเกณฑ์น้อย คือ เรื่องสัญลักษณ์ของโรงอาหาร เรื่องที่ทำงานของนักศึกษานอกห้องเรียน เรื่องที่นั่งพักผ่อนไ้ร่มไม้ เรื่องน้ำดื่มตามอาคารสถานที่ต่าง ๆ เรื่องสัญลักษณ์ของห้องน้ำ ห้องสุขา และเรื่องการวางผังอาคารสถานที่ต่าง ๆ ยังไม่เหมาะสมที่จะเป็นสถาบันอุดมศึกษา ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์มาก คืออาจารย์ส่วนใหญ่รู้จักสถานที่ต่าง ๆ ภายในวิทยาลัยเป็นอย่างดี ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

นักศึกษาที่มีคะแนนข้อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมาในค่านาการสถานที่โดย  
ส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า เรื่องสัญลักษณ์ของ  
โรงอาหารอยู่ในเกณฑ์น้อย ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

ตาราง ๖ ค่าสถิติพื้นฐานรายข้อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมาในค่านาการเรียน  
การสอน จากทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา

| สภาพแวดล้อมค่านาการเรียนการสอน                                                              | ผู้บริหาร<br>(N = ๓๒) |      | อาจารย์<br>(N = ๕๓) |      | นักศึกษา<br>(N = ๓๔๑) |      |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|------|---------------------|------|-----------------------|------|
|                                                                                             | $\bar{X}$             | S    | $\bar{X}$           | S    | $\bar{X}$             | S    |
| ท่านมีความภูมิใจมากเมื่อได้มาอยู่ในวิทยาลัยนี้                                              | ๓.๒๔                  | ๑.๐๒ | ๓.๒๒                | ๐.๕๔ | ๓.๖๓                  | ๐.๕๖ |
| อาจารย์ในวิทยาลัยส่วนใหญ่ตั้งใจสอน                                                          | ๓.๐๖                  | ๐.๔๕ | ๓.๑๖                | ๐.๕๓ | ๓.๐๓                  | ๐.๔๓ |
| อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ยอมรับฟังความคิดเห็นของ<br>นักศึกษา                                    | ๓.๓๑                  | ๐.๔๔ | ๓.๑๓                | ๐.๔๕ | ๓.๔๑                  | ๐.๕๔ |
| อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ชมเชยและให้กำลังใจนักศึกษา<br>ในการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการศึกษา | ๒.๕๐                  | ๐.๔๓ | ๓.๑๑                | ๐.๔๐ | ๓.๓๔                  | ๐.๕๕ |
| อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่เตรียมอุปกรณ์การสอนได้<br>ตรงและเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่สอน            | ๒.๕๐                  | ๐.๔๕ | ๒.๕๕                | ๐.๓๔ | ๓.๐๕                  | ๐.๕๖ |
| วิทยาลัยได้จัดกิจกรรมส่งเสริมค่านาวิชาการอยู่เสมอ                                           | ๒.๓๔                  | ๐.๔๕ | ๓.๐๑                | ๐.๔๓ | ๓.๐๖                  | ๐.๕๕ |
| อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่เข้าสอนด้วยความกระตือรือร้น                                            | ๒.๕๓                  | ๐.๔๐ | ๒.๕๖                | ๒.๔๐ | ๓.๐๓                  | ๐.๔๔ |
| อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่บุคลิกภาพเหมาะสมที่จะเป็นครู                                           | ๓.๒๕                  | ๐.๕๑ | ๓.๒๓                | ๐.๓๔ | ๓.๕๒                  | ๐.๕๕ |
| อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่สอนให้จำเนื้อหา                                                        | ๓.๓๓                  | ๐.๔๓ | ๓.๑๔                | ๐.๔๕ | ๓.๐๒                  | ๐.๕๕ |

ตาราง ๖ (ต่อ)

| สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน                                                        | ผู้บริหาร<br>(N = ๓๒) |      | อาจารย์<br>(N = ๕๓) |      | นักศึกษา<br>(N = ๓๔๑) |      |
|--------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|------|---------------------|------|-----------------------|------|
|                                                                                      | $\bar{X}$             | S    | $\bar{X}$           | S    | $\bar{X}$             | S    |
| อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่บอกชมช่วยและจุดหมายที่จะสอนในช่วงแรกของการสอน                   | ๓.๕๐                  | ๐.๔๔ | ๓.๖๕                | ๐.๓๔ | ๓.๔๔                  | ๑.๐๔ |
| อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน                                 | ๓.๕๖                  | ๐.๓๖ | ๓.๓๕                | ๐.๖๑ | ๓.๔๓                  | ๐.๔๖ |
| นักศึกษาสามารถนำประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาในวิทยาลัยไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ | ๒.๕๐                  | ๐.๓๓ | ๓.๑๑                | ๐.๔๐ | ๓.๔๔                  | ๑.๐๒ |
| อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่รู้จักใช้วิธีสอนและหลักจิตวิทยาอย่างเหมาะสม                     | ๓.๑๔                  | ๐.๖๔ | ๓.๑๔                | ๐.๔๐ | ๓.๕๑                  | ๐.๕๕ |
| อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่เตรียมการสอนมาอย่างดี                                           | ๓.๐๖                  | ๐.๓๖ | ๓.๒๔                | ๐.๓๕ | ๓.๕๒                  | ๐.๕๔ |
| อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีความสามารถในการกระตุ้นให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน   | ๒.๕๖                  | ๐.๔๒ | ๓.๑๕                | ๐.๔๒ | ๓.๒๔                  | ๑.๐๑ |
| อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา                             | ๓.๐๐                  | ๐.๔๔ | ๓.๑๓                | ๐.๔๑ | ๓.๒๓                  | ๐.๕๓ |
| อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ให้ความยุติธรรมต่อนักศึกษา                                      | ๓.๐๕                  | ๐.๕๒ | ๓.๔๐                | ๐.๔๖ | ๓.๑๔                  | ๑.๐๓ |
| อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีเอกสารให้นักศึกษาก่อนการบรรยาย                                | ๒.๔๐                  | ๐.๓๔ | ๒.๕๓                | ๐.๕๑ | ๒.๔๔                  | ๑.๐๐ |
| นักศึกษามีโอกาสอภิปรายกับอาจารย์ในคาบวิชาการอย่างอิสระ                               | ๒.๓๕                  | ๐.๔๖ | ๓.๐๔                | ๐.๕๒ | ๒.๔๕                  | ๐.๕๕ |

ตาราง ๖ (ต่อ)

| สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน         | ผู้บริหาร<br>(N = ๓๒) |      | อาจารย์<br>(N = ๕๓) |      | นักศึกษา<br>(N = ๓๔๑) |      |
|---------------------------------------|-----------------------|------|---------------------|------|-----------------------|------|
|                                       | $\bar{X}$             | S    | $\bar{X}$           | S    | $\bar{X}$             | S    |
| บรรยากาศในห้องเรียนมีชีวิตชีวาน่าสนใจ | ๒.๓๕                  | ๐.๔๔ | ๒.๔๔                | ๐.๓๘ | ๒.๓๕                  | ๐.๔๓ |
| คะแนนเฉลี่ยรวม                        | ๓.๐๓                  | ๐.๔๓ | ๓.๑๓                | ๐.๔๒ | ๓.๒๔                  | ๐.๕๖ |

ตาราง ๖ แสดงว่าผู้บริหารมีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยครุราชสีมาในด้านการเรียนการสอนโดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า ค่าเฉลี่ยแต่ละข้ออยู่ในเกณฑ์ปานกลางด้วย

อาจารย์มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยครุราชสีมาในด้านการเรียนการสอนโดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า มีหนึ่งข้อที่ค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์มาก คือ อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน ส่วนข้ออื่น ๆ นั้นอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

นักศึกษามีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยครุราชสีมาในด้านการเรียนการสอนโดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า มีสามข้อที่ค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์มาก คือ อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่บอกขอบข่ายและจุดมุ่งหมายที่จะสอนในชั่วโมงแรกของการสอน เรื่องผู้สอนส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอนและนักศึกษาส่วนใหญ่มีความภูมิใจมากเมื่อได้มาศึกษาอยู่ในวิทยาลัยแห่งนี้ ส่วนข้ออื่น ๆ นั้นอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

ตอนที่ ๒ เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อม  
วิทยาลัยครู นครราชสีมาตามตัวแปร

๒.๑ เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา แสดงผลใน  
ตาราง ๓ - ๑๐

ตาราง ๓ เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อม  
วิทยาลัยครูนครราชสีมา

| สภาพแวดล้อมวิทยาลัยครู<br>นครราชสีมา | แหล่งความ<br>แปรปรวน       | SS                     | df       | MS                 | F       |
|--------------------------------------|----------------------------|------------------------|----------|--------------------|---------|
| ด้านการบริหาร                        | ระหว่างกลุ่ม<br>ภายในกลุ่ม | ๒,๓๐๘.๕๖<br>๕๖,๓๓๓.๘๖  | ๒<br>๕๖๓ | ๑,๑๕๔.๒๘<br>๕๕.๓๑  | ๑๑.๖๒** |
| ด้านอาคารสถานที่                     | ระหว่างกลุ่ม<br>ภายในกลุ่ม | ๖๔๐.๒๓<br>๘๒,๓๘๘.๑๑    | ๒<br>๕๖๓ | ๓๒๐.๑๓<br>๑๓๖.๔๑   | ๑.๕๒    |
| ด้านการเรียนการสอน                   | ระหว่างกลุ่ม<br>ภายในกลุ่ม | ๑,๑๓๐.๖๕<br>๑๒๘,๑๑๘.๕๐ | ๒<br>๕๖๓ | ๕๖๕.๓๒<br>๒๓๔.๓๔   | ๒.๑๓    |
| รวมทั้ง ๓ ด้าน                       | ระหว่างกลุ่ม<br>ภายในกลุ่ม | ๔,๑๕๕.๔๔<br>๒๕๖,๘๔๔.๔๓ | ๒<br>๕๖๓ | ๒,๐๗๗.๗๓<br>๕๕๐.๐๖ | ๓.๗๘*   |

\*\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

ตาราง ๓ แสดงว่าผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อม วิทยาลัยครูนครราชสีมาโดยเฉลี่ยทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อม ด้านการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๐ ส่วนด้านอาคารสถานที่และ ด้านการเรียนการสอน ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เพื่อให้ทราบคะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหารของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่ต่างกัน ผู้วิจัยได้นำค่าเฉลี่ยมาเปรียบเทียบกันเป็นคู่ โดยใช้  $q$  - statistic ดังแสดงในตาราง ๔

ตาราง ๔ การวิเคราะห์ค่า q - statistic ของสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครู นครราชสีมาด้านการบริหาร จากทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา

| กลุ่มตัวอย่าง |           |         |           |          |
|---------------|-----------|---------|-----------|----------|
|               |           | อาจารย์ | ผู้บริหาร | นักศึกษา |
|               | $\bar{X}$ | ๕๕.๔๓   | ๕๕.๘๖     | ๖๐.๕๒    |
| อาจารย์       | ๕๕.๔๓     | —       | ๐.๕๓      | ๕.๐๘**   |
| ผู้บริหาร     | ๕๕.๘๖     |         | —         | ๔.๕๕*    |
| นักศึกษา      | ๖๐.๕๒     |         |           | —        |

|                              |      |      |   |
|------------------------------|------|------|---|
|                              | r    | ๒    | ๓ |
| q .๕๕ (r, ๔๖๓)               | ๒.๓๓ | ๓.๓๑ |   |
| q .๕๕ (r, ๔๖๓)               | ๓.๖๔ | ๔.๑๒ |   |
| $\sqrt{MS_w/n}$ .๕๕ (r, ๔๖๓) | ๓.๓๖ | ๔.๐๒ |   |
| $\sqrt{MS_w/n}$ .๕๕ (r, ๔๖๓) | ๔.๔๒ | ๕.๐๐ |   |

\*\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

ตาราง ๔ ปรากฏว่าคะแนนเฉลี่ย ทัศนะต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหารของอาจารย์ และนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ผู้บริหาร และนักศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนอาจารย์ และผู้บริหารแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เพื่อให้ทราบว่าคะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทั้ง ๓ ด้าน รวมกันของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาคู่ใดที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยได้แสดงไว้ในตาราง ๕ ดังนี้

ตาราง ๕ ผลการวิเคราะห์ค่า q - statistic เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครู นครราชสีมา ด้านการบริหาร ด้านอาคารสถานที่ และด้านการเรียนการสอน จากทัศนคติของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา

| กลุ่มตัวอย่าง | ผู้บริหาร      อาจารย์      นักศึกษา |        |        |         |
|---------------|--------------------------------------|--------|--------|---------|
|               | $\bar{X}$                            | ๑๖๘.๒๘ | ๑๗๑.๘๕ | ๑๘๑.๗๕  |
| ผู้บริหาร     | ๑๖๘.๒๘                               | —      | ๓.๕๓   | ๑๓.๕๑** |
| อาจารย์       | ๑๗๑.๘๕                               |        | —      | ๕.๕๔*   |
| นักศึกษา      | ๑๘๑.๗๕                               |        |        | —       |

|                                          | r     | ๒     | ๓ |
|------------------------------------------|-------|-------|---|
| q .๕๕ (r, ๔๖๓)                           | ๒.๓๓  | ๓.๓๑  |   |
| q .๕๕ (r, ๔๖๓)                           | ๓.๖๔  | ๔.๑๒  |   |
| $\sqrt{\frac{MS_{w/H}}{H}}$ .๕๕ (r, ๔๖๓) | ๓.๕๑  | ๕.๕๖  |   |
| $\sqrt{\frac{MS_{w/H}}{H}}$ .๕๕ (r, ๔๖๓) | ๑๐.๔๐ | ๑๑.๗๖ |   |

\*\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

ตาราง ๕ ปรากฏว่าคะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อสภาพแวดล้อม ด้านการบริหาร  
ด้านอาคารสถานที่ และด้านการเรียนการสอนโดยรวม ของผู้บริหารกับนักศึกษา  
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ อาจารย์ และนักศึกษา แตกต่างกัน  
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนทัศนะของบริหารกับอาจารย์ แตกต่างกัน  
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

๒.๒ เปรียบเทียบทัศนะของบริหารจำแนกตามวุฒิ และประสบการณ์ในการ  
ทำงาน แสดงผลในตาราง ๑๐ - ๑๑

ตาราง ๑๐ เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทัศนคติของบริหารที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครู  
นครราชสีมา จำแนกตามวุฒิ

| วุฒิ               | สูงกว่าวุฒิปริญญาตรี<br>(N = ๒๒) |         | วุฒิปริญญาตรีและต่ำกว่า<br>(N = ๑๐) |         | t     |
|--------------------|----------------------------------|---------|-------------------------------------|---------|-------|
|                    | $\bar{X}_1$                      | $S_1^2$ | $\bar{X}_2$                         | $S_2^2$ |       |
| สภาพแวดล้อม        |                                  |         |                                     |         |       |
| ด้านการบริหาร      | ๒.๔๔                             | ๔.๕๑    | ๑.๘๓                                | ๐.๗๒    | ๒.๐๓* |
| ด้านอาคารสถานที่   | ๒.๐๖                             | ๔.๐๔    | ๑.๘๓                                | ๑.๘๔    | ๑.๒๐  |
| ด้านการเรียนการสอน | ๓.๐๐                             | ๕.๔๐    | ๑.๔๑                                | ๐.๒๓    | ๒.๐๔* |
| รวม                | ๒.๕๑                             | ๔.๖๖    | ๑.๘๓                                | ๐.๘๒    | ๑.๓๔  |

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

ตาราง ๑๐ แสดงว่าผู้บริหารที่มีวุฒิสูงกว่าปริญญาตรี และผู้บริหารที่มีวุฒิปริญญาตรี และต่ำกว่าปริญญาตรี มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมาโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารที่มีคุณต่างกัน มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมาด้านการบริหารและด้านการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมอาคารสถานที่ของผู้บริหารที่มีวุฒิปริญญาตรี และผู้บริหารที่มีวุฒิปริญญาตรีและต่ำกว่าปริญญาตรีแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง ๑๑ เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทัศนคติของผู้บริหารที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

| ทัศนคติของผู้บริหารที่มีต่อสภาพแวดล้อม<br>วิทยาลัยครูนครราชสีมา | ๑๐ ปีขึ้นไป<br>( $N = ๒๕$ ) |         | ต่ำกว่า ๑๐ ปี<br>( $N = ๓$ ) |         | t      |
|-----------------------------------------------------------------|-----------------------------|---------|------------------------------|---------|--------|
|                                                                 | $\bar{X}_1$                 | $S_1^2$ | $\bar{X}_2$                  | $S_2^2$ |        |
| ด้านการบริหาร                                                   | ๒.๔๕                        | ๕.๓๕    | ๑.๓๕                         | ๐.๑๔    | ๒.๑๖ * |
| ด้านอาคารสถานที่                                                | ๒.๖๓                        | ๓.๒๔    | ๑.๖๐                         | ๐.๖๕    | ๑.๓๒   |
| ด้านการเรียนการสอน                                              | ๓.๐๔                        | ๖.๘๘    | ๑.๘๕                         | ๐.๑๓    | ๒.๑๓ * |
| รวม                                                             | ๒.๔๕                        | ๖.๖๓    | ๑.๓๓                         | ๐.๓๓    | ๒.๐๑   |

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

ตาราง ๑๑ แสดงว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ ๑๐ ปีขึ้นไป กับผู้บริหารที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า ๑๐ ปี มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมาโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมาด้านการบริหารและด้านการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ของผู้บริหารที่มีประสบการณ์ ๑๐ ปีขึ้นไป กับผู้บริหารที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า ๑๐ ปี แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

๒.๓ เปรียบเทียบทัศนคติของอาจารย์ตามตัวแปรวุฒิ และประสบการณ์ในการทำงาน  
แสดงผลในตาราง ๑๒ - ๑๓

ตาราง ๑๒ เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทัศนคติของอาจารย์ ต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมา จำแนกตามวุฒิ

| สภาพแวดล้อม \ วุฒิ | สูงกว่าปริญญาตรี<br>( N = ๕๓ ) |         | ปริญญาตรีและต่ำกว่า<br>( N = ๔๙ ) |         | t      |
|--------------------|--------------------------------|---------|-----------------------------------|---------|--------|
|                    | $\bar{X}_1$                    | $S_1^2$ | $\bar{X}_2$                       | $S_2^2$ |        |
| ด้านการบริหาร      | ๒.๖๔                           | ๖.๐๒    | ๒.๕๒                              | ๓.๔๐    | - ๐.๔๓ |
| ด้านอาคารสถานที่   | ๒.๖๖                           | ๓.๐๑    | ๒.๓๐                              | ๔.๖๐    | - ๐.๐๖ |
| ด้านการเรียนการสอน | ๓.๑๕                           | ๔.๑๓    | ๓.๒๕                              | ๕.๔๕    | - ๐.๒๘ |
| รวม                | ๒.๔๓                           | ๓.๐๖    | ๒.๕๕                              | ๓.๑๕    | - ๐.๒๒ |

ตาราง ๑๓ แสดงว่าอาจารย์ที่มีวุฒิสองกว่าปริญญาตรีและอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรีและต่ำกว่าปริญญาตรี มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมาโดยส่วนรวมทุกด้านและเป็นรายด้าน คือ ด้านการบริหาร ด้านอาคารสถานที่ และด้านการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง ๑๓ เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทักษะของอาจารย์ต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครู นครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

| ทักษะของอาจารย์ที่มีต่อสภาพแวดล้อม<br>วิทยาลัยครู นครราชสีมา | ๑๐ ปีขึ้นไป<br>(N = ๓๐) |         | ต่ำกว่า ๑๐ ปี<br>(N = ๒๓) |         | t      |
|--------------------------------------------------------------|-------------------------|---------|---------------------------|---------|--------|
|                                                              | $\bar{X}_1$             | $S_1^2$ | $\bar{X}_2$               | $S_2^2$ |        |
| ด้านการบริหาร                                                | ๒.๔๒                    | ๖.๓๕    | ๑.๕๓                      | ๐.๕๓    | ๒.๕๕*  |
| ด้านอาคารสถานที่                                             | ๒.๓๑                    | ๓.๕๐    | ๑.๔๕                      | ๑.๓๓    | ๒.๐๓   |
| ด้านการเรียนการสอน                                           | ๓.๒๕                    | ๓.๕๑    | ๑.๕๕                      | ๐.๕๔    | ๓.๕๕** |
| รวม                                                          | ๒.๕๒                    | ๓.๓๔    | ๑.๕๓                      | ๐.๕๔    | ๒.๖๓*  |

\*\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

ตาราง ๑๓ แสดงว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ ๑๐ ปีขึ้นไป กับ อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า ๑๐ ปี มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครู นครราชสีมา โดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เมื่อพิจารณา เป็นรายด้านพบว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีทักษะต่อสภาพแวดล้อม วิทยาลัยครู นครราชสีมา ด้านการบริหารและด้านการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .๐๕ และ .๐๑ ตามลำดับ ส่วนทักษะต่อสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ของอาจารย์ที่มีประสบการณ์ ๑๐ ปีขึ้นไป กับอาจารย์ที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า ๑๐ ปี แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

๒.๔ เปรียบเทียบทักษะของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมา  
จำแนกตามตัวแปร เพศ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แสดงผลในตาราง ๑๔ - ๑๕

ตาราง ๑๔ เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทักษะของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครู  
นครราชสีมา จำแนกตามเพศ

| ทักษะของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อม<br>วิทยาลัยครูนครราชสีมา | ชาย<br>( N = ๑๖๖ ) |         | หญิง<br>( N = ๑๓๕ ) |         | t    |
|--------------------------------------------------------------|--------------------|---------|---------------------|---------|------|
|                                                              | $\bar{X}_1$        | $S^2_1$ | $\bar{X}_2$         | $S^2_2$ |      |
| ด้านการบริหาร                                                | ๓.๐๘               | ๕.๖๑    | ๒.๕๖                | ๖.๖๕    | ๐.๕๓ |
| ด้านอาคารสถานที่                                             | ๒.๐๘               | ๖.๕๓    | ๒.๓๑                | ๖.๑๑    | ๐.๓๕ |
| ด้านการเรียนการสอน                                           | ๓.๒๕               | ๔.๘๖    | ๓.๓๐                | ๖.๐๓    | ๐.๐๕ |
| รวม                                                          | ๓.๐๕               | ๓.๑๔    | ๒.๕๕                | ๖.๒๕    | ๐.๒๕ |

ตาราง ๑๔ แสดงว่านักศึกษาชายและหญิง มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครู  
นครราชสีมาโดยส่วนรวมทุกด้านและเป็นรายด้าน คือ ด้านการบริหาร ด้านอาคารสถานที่  
และด้านการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง ๑๕ เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทักษะของนักศึกษา คอสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครู นครราชสีมา จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

| สภาพแวดล้อม<br>วิทยาลัยครู นครราชสีมา | ผลสัมฤทธิ์ทาง<br>การเรียน | ตั้งแต่ ๒.๕๐<br>ขึ้นไป<br>(N = ๑๔๔) |         | ต่ำกว่า ๒.๕๐<br>(N = ๑๔๓) |         | t      |
|---------------------------------------|---------------------------|-------------------------------------|---------|---------------------------|---------|--------|
|                                       |                           | $\bar{X}_1$                         | $S^2_1$ | $\bar{X}_2$               | $S^2_2$ |        |
| ด้านการบริหาร                         |                           | ๓.๐๒                                | ๖.๐๕    | ๓.๐๔                      | ๕.๕๕    | - ๐.๐๖ |
| ด้านอาคารสถานที่                      |                           | ๒.๖๕                                | ๖.๗๗    | ๒.๔๕                      | ๖.๐๑    | - ๐.๕๖ |
| ด้านการเรียนการสอน                    |                           | ๓.๓๐                                | ๗.๑๐    | ๓.๒๔                      | ๗.๘๗    | - ๐.๐๗ |
| รวม                                   |                           | ๓.๐๐                                | ๖.๖๕    | ๓.๐๖                      | ๖.๖๒    | - ๐.๒๓ |

ตาราง ๑๕ แสดงว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ ๒.๕๐ ขึ้นไป กับ นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า ๒.๕๐ ลงมา มีทักษะคือสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครู นครราชสีมาโดยส่วนรวมทุกด้าน และเป็นรายด้าน คือ ด้านการบริหาร ด้านอาคารสถานที่ และด้านการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมา จากทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อม ๓ ด้าน คือ ด้านการบริหาร ด้านอาคารสถานที่ และด้านการเรียนการสอน เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมา อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพนักศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้เป็นผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่กำลังปฏิบัติราชการ และศึกษาอยู่ที่วิทยาลัยครูนครราชสีมา ในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๒๕ กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย มีจำนวน ๔๓๐ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาโดยดัดแปลงจากแบบสำรวจกิจกรรมในวิทยาลัย (The Inventory of college Activities) หรือ I C A ของอเล็กซานเดอร์ คัมป์ลิว แอสติน (Alexander W. Astin) แบบสอบถามประกอบด้วยข้อคำถาม ๒ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมา ๓ ด้าน คือ

๑. สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร
๒. สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่
๓. สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามและเก็บคืนด้วยตนเอง และได้แบบสอบถามคืนมาจำนวน ๔๗๐ ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ ๑๐๐ ของแบบสอบถามที่ส่งไป

### การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการทางสถิติ คือไปนี้

๑. สุ่มจำนวนผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปร โดยใช้ตามตารางของ เครจี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan)
๒. ศึกษาทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครู นครราชสีมา โดยพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยแต่ละด้านและรวมทุกด้านแล้วประเมินระดับค่าคะแนนเฉลี่ยรายข้อ โดยอาศัยเกณฑ์ของ เบสต์ (Best. ๑๙๖๓ : ๑๕๔ - ๑๕๕)
๓. หาค่าสถิติพื้นฐานได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และค่าความแปรปรวน ( $S^2$ )

เพื่อตรวจสอบสมมุติฐาน

๔. วิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนทัศนะที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมาของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เพื่อทดสอบสมมุติฐานข้อ ๑ โดยใช้ F - test
๕. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมแต่ละด้านตามตัวแปร เพื่อทดสอบสมมุติฐานข้อ ๒, ๓, ๔, ๕, ๖ และข้อ ๗ โดยใช้ t - test

### สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมา จากทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ปรากฏผลดังนี้

๑. ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนะเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครู นครราชสีมา ในด้านการบริหารโดยส่วนรวม อยู่ในเกณฑ์เหมาะสมปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์น้อย คือ ความสะดวกของการติดต่อสื่อสารภายในวิทยาลัย และเรื่องการให้ความร่วมมือของอาจารย์ส่วนใหญ่ ในการจัดกิจกรรมของนักศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงมาก คือ การให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาวิทยาลัยของตน ส่วนข้ออื่น ๆ นั้นทั้งผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ต่างมีความเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์เหมาะสมปานกลาง

๒. ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนะเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครู นครราชสีมา ในด้านอาคารสถานที่โดยส่วนรวม อยู่ในเกณฑ์เหมาะสมปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า ข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์น้อย คือ เรื่องสุขลักษณะของโรงอาหาร เรื่องที่นั่งทำงานของนักศึกษานอกห้องเรียน เรื่องที่นั่งพักผ่อนใต้ร่มไม้ เรื่องการบริการน้ำดื่ม ที่ถูกสุขลักษณะ เรื่องจำนวนและสุขลักษณะของห้องน้ำห้องส้วม ตลอดจนการวางแผนผังอาคารสถานที่ต่าง ๆ ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงมาก คือ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา รู้จักสถานที่ต่าง ๆ ภายในวิทยาลัยเป็นอย่างดี ข้ออื่น ๆ นั้น ทั้งผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ต่างมีความเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์เหมาะสมปานกลาง

๓. ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนะเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครู นครราชสีมา ในด้านการเรียนการสอนโดยส่วนรวม อยู่ในเกณฑ์เหมาะสมปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า ทัศนะของอาจารย์เห็นว่า อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอนอยู่ในเกณฑ์สูงมาก ส่วนทัศนะของนักศึกษาเห็นว่าข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์สูงมาก คือ อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่บอกขอบข่ายและจุดมุ่งหมายที่จะสอนในชั่วโมงแรกของการสอน อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน และนักศึกษาส่วนใหญ่มีความภูมิใจเมื่อได้เข้ามาศึกษาอยู่ในวิทยาลัยแห่งนี้ ข้ออื่น ๆ นั้นทั้งผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ต่างมีความเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์เหมาะสมปานกลาง

๔. ผู้บริหารกับนักศึกษา และอาจารย์กับนักศึกษา มีทัศนะเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม วิทยาลัยครูนครราชสีมา ในด้านการบริหารแตกต่างกัน ส่วนผู้บริหารกับอาจารย์ มีทัศนะ ไม่แตกต่างกัน

๕. ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนะเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครู นครราชสีมา ในด้านอาคารสถานที่ และด้านการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน

๖. ผู้บริหารกับนักศึกษา และอาจารย์กับนักศึกษา มีทัศนะเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม วิทยาลัยครูนครราชสีมา เมื่อพิจารณารวมทั้ง ๓ ด้าน แตกต่างกัน ส่วนผู้บริหารกับอาจารย์ มีทัศนะไม่แตกต่างกัน

๗. ผู้บริหารที่มีวุฒิสองปริญญาตรี กับผู้บริหารที่มีวุฒิปริญญาตรี และต่ำกว่าปริญญาตรี มีทัศนะเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมา ในด้านการบริหารและด้านการเรียนการสอน แตกต่างกัน ส่วนด้านอาคารสถานที่ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมทุกด้านพบว่า ผู้บริหารทั้ง ๒ กลุ่ม มีทัศนะไม่แตกต่างกัน

๘. ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ ๑๐ ปีขึ้นไป กับผู้บริหารที่มีประสบการณ์ ในการทำงานต่ำกว่า ๑๐ ปี มีทัศนะเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมาในด้านการบริหาร และด้านการเรียนการสอนแตกต่างกัน ส่วนด้านอาคารสถานที่ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณา โดยส่วนรวมทุกด้าน พบว่าผู้บริหารทั้ง ๒ กลุ่มมีทัศนะไม่แตกต่างกัน

๙. อาจารย์ที่มีวุฒิสองปริญญาตรี กับอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรี และต่ำกว่าปริญญาตรี มีทัศนะเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมาในด้านการบริหาร ด้านอาคารสถานที่และ ด้านการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมทุกด้านพบว่าอาจารย์ทั้ง ๒ กลุ่ม มีทัศนะไม่แตกต่างกัน

๑๐. อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ ๑๐ ปีขึ้นไป กับอาจารย์ที่มีประสบการณ์ ในการทำงานต่ำกว่า ๑๐ ปี มีทัศนะเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมาในด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอนแตกต่างกัน ส่วนด้านอาคารสถานที่ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาโดย ส่วนรวมทุกด้านพบว่าอาจารย์ทั้ง ๒ กลุ่ม มีทัศนะเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครู นครราชสีมา แตกต่างกัน

๑๑. นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง มีทัศนะเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครู นครราชสีมา ในด้านการบริหาร ด้านอาคารสถานที่ และด้านการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมทุกด้านพบว่า นักศึกษาทั้ง ๒ กลุ่ม มีทัศนะไม่แตกต่างกัน

๑๒. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ๒.๕๐ ขึ้นไป กับนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า ๒.๕๐ มีทัศนะเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครู นครราชสีมา ในด้านการบริหาร ด้านอาคารสถานที่ และด้านการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมทุกด้านพบว่า นักศึกษาทั้ง ๒ กลุ่ม มีทัศนะไม่แตกต่างกัน

### อภิปรายผล

๑. ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีความเห็นว่าสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครู นครราชสีมา ในด้านการบริหาร มีความเหมาะสมปานกลาง เมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ย โดยส่วนรวมของแต่ละกลุ่มแล้วพบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาสูงเป็นอันดับหนึ่ง ของผู้บริหาร สูงเป็นอันดับรอง และของอาจารย์น้อยที่สุด เมื่อพิจารณาจากความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน ปรากฏว่ากลุ่มของนักศึกษาข้อมูลมีการกระจายมากเป็นอันดับหนึ่ง ของผู้บริหารเป็นอันดับรอง และของอาจารย์น้อยที่สุด แต่ทั้ง ๓ กลุ่มก็มีค่าคะแนนความเบี่ยงเบนมาตรฐานใกล้เคียงกัน แสดงว่าความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาในแต่ละกลุ่มใกล้เคียงกัน และทัศนะทั้ง ๓ กลุ่มก็ใกล้เคียงกันด้วย

๒. ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีความเห็นว่าสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครู นครราชสีมา ในด้านอาคารสถานที่มีความเหมาะสมปานกลาง และเมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ย แล้วจะเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ปานกลางที่ค่อนข้างน้อย ข้อที่ผู้บริหารและอาจารย์เห็นว่ายังไม่เหมาะสม ได้แก่ เรื่องสุขลักษณะของโรงอาหาร เรื่องที่นั่งทำงานของนักศึกษานอกห้องเรียน เรื่องที่นั่งพักผ่อนไถ่ร่มไม้ เรื่องการบริการน้ำดื่มที่ถูกสุขลักษณะ เรื่องจำนวนและสุขลักษณะของห้องน้ำ ห้องส้วม ตลอดจนการวางแผนผังอาคารสถานที่ต่าง ๆ ส่วนนักศึกษาเห็นว่าไม่เฉพาะเรื่อง

สู่ลักษณะของโรงอาหาร เท่านั้นที่อยู่ในเกณฑ์ไม่เหมาะสม กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มอาจารย์ มีความเห็นที่คล้ายคลึงกันมาก ส่วนกลุ่มนักศึกษามีความเห็นที่แตกต่างกันเล็กน้อยเมื่อเทียบกับกลุ่มผู้บริหารและอาจารย์

๓. ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีความเห็นว่าสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครู นครราชสีมา ในด้านการเรียนการสอน มีความเหมาะสมปานกลาง โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ปานกลางที่ค่อนข้างมาก แสดงว่าสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมาในด้านการเรียนการสอน กลุ่มตัวอย่างทั้ง ๓ กลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่ามีค่าเหมาะสมที่ปานกลางค่อนข้างมาก

๔. ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีความเห็นว่าสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครู นครราชสีมา ในด้านการบริหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ ๑ และเมื่อเปรียบเทียบรายคู่แล้วพบว่า ผู้บริหาร กับนักศึกษา และอาจารย์กับนักศึกษามีทัศนะแตกต่างกัน ส่วนผู้บริหาร กับอาจารย์มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อม วิทยาลัยครูนครราชสีมาในด้านการบริหาร ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารและอาจารย์มีความใกล้เคียงกันมาก ทั้งด้านวัยวุฒิ คุณวุฒิและประสบการณ์จึงมองสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏออกมาคล้ายคลึงและใกล้เคียงกัน จะเห็นได้จากการกระจายของข้อมูล ภายในกลุ่มแต่ละกลุ่มน้อยมาก ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนของกลุ่มผู้บริหาร เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร เท่ากับ ๐.๕๕ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนของกลุ่มอาจารย์ก็เท่ากับ ๐.๕๑ ใกล้เคียงกัน แสดงว่าผู้บริหารและอาจารย์มีทัศนะใกล้เคียงกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประดับ นิลพังงา (ประดับ นิลพังงา ๒๕๒๒ : ๑๒๗) ที่พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ที่มีวัยวุฒิและประสบการณ์ใกล้เคียงกัน มีทัศนะต่อการบริหารกิจการนักศึกษา วิทยาลัยครูในส่วนกลางไม่แตกต่างกัน ส่วนนักศึกษาเมื่อเปรียบเทียบกับอาจารย์และผู้บริหาร ต่างกันมากทั้งวัยวุฒิ คุณวุฒิและประสบการณ์ ดังนั้นการมองสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมา จึงออกมาในลักษณะที่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กุสิต คงตระกูล (กุสิต คงตระกูล ๒๕๒๒ : ๑๒๕) ที่พบว่าผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีวัยต่างกันมีประสบการณ์ต่างกัน มีทัศนะต่อการบริหาร กิจการนักศึกษาของวิทยาลัยครูภาคเหนือแตกต่างกัน

๕. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนคติสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครู นครราชสีมา ของผู้บริหารที่มีวุฒิสูงกว่าปริญญาตรี กับผู้บริหารที่มีวุฒิปริญญาตรีและต่ำกว่า ปริญญาตรี พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ในด้านการบริหาร และด้านการเรียนการสอน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ ๒ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ที่มีความรู้สูงกว่าย่อมมีทฤษฎีมากกว่า มีความหวังในความก้าวหน้ามากกว่าจึงทำให้เกิดความ มั่นใจในด้านการบริหารตลอดจนด้านการเรียนการสอนมากกว่าผู้ที่มีวุฒิต่ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านการเรียนการสอนนั้น ผู้ที่มีความรู้ดี มีวุฒิสูง ย่อมสอนด้วยความมั่นใจ ตรงกันข้ามกับ ผู้ที่มีวุฒิต่ำและต้องมาสอนนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา ความวิตกกังวลจึงเกิดขึ้น การมองสิ่ง ต่าง ๆ ที่ปรากฏจึงแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุวรรณี ศรีคุณ (สุวรรณี ศรีคุณ ๒๕๒๑ : ๕๗) ที่พบว่าอาจารย์ที่มีวุฒิต่างกันจะมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนต่างกัน

๖. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนคติสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมา ของผู้บริหารที่มีประสบการณ์ทำงาน ๑๐ ปีขึ้นไป กับผู้บริหารที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า ๑๐ ปี พบว่ามีทัศนคติสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมา ด้านการบริหารและด้านการเรียนการสอน ต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ ๓ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารที่มีประสบการณ์ทำงาน มานานย่อมมีประสบการณ์ในการทำงานมาก ได้ผ่านและพบการบริหารงานมากกว่าผู้มี ประสบการณ์น้อย ด้านการสอนยิ่งมีประสบการณ์มากยิ่งมีความเชื่อมั่นในตนเองมากยิ่งขึ้น ดังนั้น ทัศนคติสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร และด้านการเรียนการสอนของผู้บริหารที่มี ประสบการณ์ในการทำงาน ๑๐ ปีขึ้นไป และต่ำกว่า ๑๐ ปี จึงแตกต่างกัน เรื่องนี้ มิเกล (Mikhail. ๑๙๕๖ : ๕๕๖) ได้ทำการศึกษาและพบว่าครูที่มีประสบการณ์มากจะสอนลูกศิษย์ ด้วยความมั่นใจมากกว่าครูที่มีประสบการณ์น้อย ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กุสิต คงตระกูล (กุสิต คงตระกูล ๒๕๒๖ : ๑๓๐) ที่พบว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่างกัน มีทัศนคติการบริหารกิจการนักศึกษาต่างกัน

๓. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนคติสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมา ของอาจารย์ที่มีวุฒิสองปริญญาตรี กับอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรีและต่ำกว่าปริญญาตรี พบว่า ไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ ๔ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ อาจารย์ส่วนใหญ่มีวัยวุฒิ ใกล้เคียงกัน มีประสบการณ์ใกล้เคียงกัน อาจารย์ไม่ว่าจะมีวุฒิระดับใดมักจะทำหน้าที่ ประการเดียว คือ การสอน เมื่อมีปัญหาย่างเดียวกัน ความต้องการในด้านต่าง ๆ จึงคล้ายคลึง กันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพจิตร สหัสจินดา (ไพจิตร สหัสจินดา ๒๕๑๕ : ๕๖) ที่พบว่าอาจารย์ไม่ว่าจะมีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี มีตำแหน่งหน้าที่การงานและมี ประสบการณ์ในการอบรมต่างกัน จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน

๔. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนคติสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมา ของอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ๑๐ ปีขึ้นไป กับอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า ๑๐ ปี พบว่าแตกต่างกันในด้านการบริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ และ แตกต่างกันในการเรียนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อ ๕ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้มีประสบการณ์นานมีทักษะในการทำงานมากขึ้น มีความมั่นใจใน ตนเองมากขึ้นและเข้าใจระบบงานดีกว่า ส่วนผู้มีประสบการณ์น้อยจำเป็นต้องศึกษาระบบ การทำงานตามระเบียบของราชการใหม่ ทำให้ขาดความเชื่อมั่นในตนเองซึ่งสอดคล้องกับผลการ วิจัยของ สตามาทาคอส (Stamatakis. ๑๙๘๑ : ๑๐๕ - ๑๑๑) ที่ว่างานด้านการ บริหาร ผู้ที่มีประสบการณ์มากจะมีความสามารถในการบริหารมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสามารถ วางแผนงานได้อย่างแน่ชัดดีกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อย

๕. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนคติสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมา ของนักศึกษาชาย และนักศึกษาหญิง พบว่าไม่แตกต่างกันซึ่งค้านกับสมมุติฐานข้อ ๖ ทั้งนี้อาจ เป็นเพราะนักศึกษาชายและหญิง มีวัยใกล้เคียงกัน มีประสบการณ์ใกล้เคียงกัน การศึกษาอยู่ใน ระดับเดียวกัน จึงทำให้มองสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมาไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ เมกาทิพย์ เกษรากุล (เมกาทิพย์ เกษรากุล ๒๕๒๒ : ๖๐) ที่พบว่านักศึกษาชาย และนักศึกษาหญิงมีทัศนะเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยไม่แตกต่างกัน

๑๐. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนคติสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมา ของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ๒.๕๐ ขึ้นไป กับนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ต่ำกว่า ๒.๕๐ พบว่าไม่แตกต่างกัน ซึ่งค้านกับสมมุติฐานข้อ ๓ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษา ทั้ง ๒ กลุ่ม เป็นนักศึกษาที่อยู่ในวัยเดียวกันมีประสบการณ์ใกล้เคียงกัน การศึกษาอยู่ระดับเดียวกัน กลุ่มตัวอย่างที่ได้นี้เป็นนักศึกษาสถาบันเดียวกันจึงมองสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมาไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จารุมบุตร พัทธมขาว (จารุมบุตร พัทธมขาว ๒๕๒๒ : ๑๐๔) ที่พบว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีทัศนคติการจกกิจกรรม นักศึกษาไม่แตกต่างกันและสอดคล้องกับงานวิจัยของ เมกาทิพย์ เกษรากุล (เมกาทิพย์ เกษรากุล ๒๕๒๔ : ๖๐) ที่พบว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยไม่แตกต่างกัน

### ข้อเสนอแนะทั่วไป

#### ๑. ด้านการบริหาร

๑.๑ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีความเห็นว่าการจัดสวัสดิการและอำนวยความสะดวกให้แก่อาจารย์ และนักศึกษา มีความเหมาะสมปานกลาง แต่คะแนนเฉลี่ยค่อนข้างน้อย ดังนั้นผู้วิจัยใคร่ขอเสนอแนะว่า วิทยาลัยครูควรสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่บุคลากรของวิทยาลัยโดยการจัดสวัสดิการให้พอเหมาะสม ผู้บริหารให้ความสำคัญในการปฏิบัติงาน เมื่อบุคลากรของวิทยาลัยมีขวัญและกำลังใจย่อมส่งผลไปถึงประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานด้วย อันจะนำไปสู่จุดมุ่งหมายของสถานอุดมศึกษา คือ ความเป็นเลิศทางวิชาการ

๑.๒ จากการศึกษาพบว่าการศึกษาการติดต่อสื่อสารภายในวิทยาลัยยังไม่ได้รับความสะดวกเพียงพอ ผู้วิจัยจึงใคร่ขอให้ขอเสนอแนะว่า ควรเพิ่มโทรศัพท์ที่ใช้ติดต่อกับภายนอก ประจำทุกอาคารถ้าสามารถทำได้ และโดยเฉพาะโทรศัพท์ที่ใช้ติดต่อกภายใน ควรมีประจำทุกคณะวิชา ทุกภาควิชา ตลอดจนแผนกต่าง ๆ ภายในวิทยาลัยจะทำให้การติดต่อสื่อสารภายในวิทยาลัยดีขึ้น ช่วยประหยัดเวลาและสะดวกขึ้นอีกมาก

๑.๓ การศึกษาพบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมของนักศึกษาอยู่ในเกณฑ์น้อย ผู้วิจัยใคร่ขอเสนอแนะว่าควรหาวิธีการชักจูงกระตุ้นให้อาจารย์เข้าร่วมกิจกรรมให้มากขึ้น เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้นักศึกษามีกำลังใจในการจัดกิจกรรม เพื่อสังคมมากยิ่งขึ้นอันจะเป็นการสร้างเสริมความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างนักศึกษา กับอาจารย์ การจัดกิจกรรมเป็นการช่วยเสริมสิ่งที่ยังขาดความบกพร่องในห้องเรียนให้ครบถ้วน สมบูรณ์ กิจกรรมควรส่งเสริมให้จัดทุกประเภทในลักษณะที่สอดคล้องกัน ลักษณะของกิจกรรม ควรเป็นกิจกรรมที่ประหยัด มีคุณค่าเหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจของบ้านเมือง ซึ่งการที่อาจารย์ จะเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษานั้น ผู้บริหารระดับสูงของวิทยาลัยควรให้ความสนใจต่อกิจกรรม นั้นอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ ผู้บริหารไม่ควรสนใจกิจกรรมหนึ่งกิจกรรมใดโดยเฉพาะและควร แต่งตั้งอาจารย์ประจำกิจกรรมตามที่ตนชอบและถนัดด้วย

๑.๔ การบริการด้านสุขภาพอนามัย อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่ค่อนข้างน้อย ผู้วิจัยใคร่ขอเสนอแนะว่าควรหาทางปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น งานบริการเรื่องสุขภาพ อนามัยเป็นงานที่มีความจำเป็นสำหรับนักศึกษามาก นักศึกษาอาจเกิดอุบัติเหตุหรือเจ็บไข้จำเป็นต้องได้รับการดูแลรักษา วิทยาลัยควรจัดยานพาหนะไว้สำหรับส่งผู้ป่วยไปโรงพยาบาลและมีงบประมาณส่วนหนึ่งไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลขั้นต้นด้วย ซึ่งเรื่องเงินนี้สามารถ แบ่งค่าบำรุงกิจกรรมนักศึกษาไปเป็นค่าประกันสุขภาพนักศึกษาได้ในอัตราร้อยละ ๒๕ เพื่อนำไป จัดบริการด้านสุขภาพอนามัย (บันทึกการประชุมรองอธิการฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา ๒๕๒๑ :

๑ - ๖) และวิทยาลัยควรจัดสถานพยาบาลภายในวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพ เป็นต้นว่าจัดบริการ อย่างทั่วถึงมีบุคลากรที่มีคุณภาพอยู่ประจำ ระยะเวลาบริการควรตรงกับเวลาที่นักศึกษาจะมารับ บริการได้

๑.๕ จากการศึกษาพบว่า ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นารูปแบบ ของการบริหารกิจการ นักศึกษามีความเหมาะสมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่ค่อนข้างน้อย ผู้วิจัย ใคร่ขอเสนอแนะว่าควรหาวิธีจัดรูปแบบการบริหารให้มีความคล่องตัว เพื่อให้มีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น เพราะจากรูปแบบของการบริหารกิจการนักศึกษาไม่เหมาะสมเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ อาจารย์เข้าร่วมกิจกรรมกับนักศึกษาอยู่ในเกณฑ์น้อย ดังนั้นควรส่งเสริมให้อาจารย์ที่มีความพร้อม และมีเวลาพอที่จะช่วยงานด้านกิจการนักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมโดยตำแหน่งบริหารต่าง ๆ

อาจได้มาโดยการให้ผู้ที่เต็มใจและมีเวลาพอสมัครแล้วเลือกตั้ง วิธีนี้จะได้กลุ่มผู้บริหารที่มีความ  
เต็มใจในการปฏิบัติงาน และทุกคนจะมีส่วนร่วมในการบริหารด้วย เพราะเป็นผู้ใช้สิทธิในการ  
เลือกตั้งผู้บริหาร

๑.๖ งานประชาสัมพันธ์ของวิทยาลัยมีความเหมาะสมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง  
ค่อนข้างน้อย ผู้วิจัยมีความเห็นว่างานประชาสัมพันธ์ถือเป็นงานหลักอย่างหนึ่งของวิทยาลัย  
เป็นการเผยแพร่เกียรติคุณของวิทยาลัย เผยแพร่ข่าวสาร ตลอดจนจนถึงการติดต่อกับบุคคลที่  
เกี่ยวข้องกับวิทยาลัย งานประชาสัมพันธ์ที่ภาพพจน์ของวิทยาลัยก็จะดีขึ้น จึงขอให้ขอเสนอแนะว่า  
งานประชาสัมพันธ์ควรจัดตั้งเป็นรูปคณะกรรมการขึ้นตรงต่อรองอธิการฝ่ายบริหาร มีสำนักงานฝ่าย  
ประชาสัมพันธ์โดยเฉพาะมีการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับวิทยาลัยไว้อย่างสมบูรณ์ สามารถตอบ  
คำถามได้ทันทีและถ้าสามารถออกวารสารรายเดือนหรือรายสัปดาห์ได้ยิ่งดี

๑.๗ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีความเห็นตรงกันอยู่ในเกณฑ์มากที่ว่า  
นักศึกษาควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิทยาลัยของตน จึงขอให้ขอเสนอแนะว่าเพื่อเป็นการให้การ  
พัฒนามีประสิทธิภาพ วิทยาลัยควรส่งเสริมแนวความคิดนี้โดยเปิดโอกาสและส่งเสริมให้ผู้บริหาร  
อาจารย์ และนักศึกษาได้พัฒนาวิทยาลัยของตนอย่างเต็มที่ เพื่อให้การพัฒนามีคุณภาพและตรงเป้าหมาย  
วิทยาลัยควรวางแผนการพัฒนาระยะยาว (Long Plan) ซึ่งอาจจะเป็นโครงการ ๕ ปี  
หรือ ๑๐ ปี เพื่อปรับปรุงแผนผังอาคารสถานที่ให้เหมาะสมกับสถาบันอุดมศึกษา มีโครงการ  
รื้อถอนของเก่าที่ชำรุดทรุดโทรมแล้วสร้างใหม่ในที่ที่เหมาะสม ทั้งขนาดรูปร่างสัญลักษณ์รวมถึง  
ความเป็นระเบียบ ความสะอาดปลอดภัยด้วย และควรมีแผนพัฒนาระยะสั้น (Short Plan)  
ซึ่งอาจจะเป็นงานพัฒนาที่รีบด่วน เช่น โครงการรักษาความสะอาดอาคารสถานที่ อาจจัดสัปดาห์  
ทำความสะอาดบริเวณวิทยาลัยภาคเรียนละครั้ง หรือจัดสัปดาห์ซ่อมแซมปรับปรุงที่นึ่งพักผ่อน  
ไว้รวมไม้ ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ใค้ผล และสอดคล้องกับนโยบายของ  
วิทยาลัยอนุกรมวิทย์ มหาวิทยาลัยสุโขทัย

## ๒. คำนวณอาคารสถานที่

๒.๑ จากผลการศึกษาพบว่าวิทยาลัยครูนครราชสีมา ยังมีที่นั่งพักผ่อนไม่เพียงพอ และผู้วิจัยเห็นว่าที่นั่งพักผ่อนที่ร่มไม้เป็นสิ่งที่จำเป็นมาก เพราะนักศึกษาจะได้นั่งพักผ่อนหรือปรึกษาค้นคว้าวิชาการ เป็นการเปลี่ยนบรรยากาศหลังจากเคร่งเครียดต่อการเรียน ผู้วิจัยใคร่ขอเสนอแนะว่า ให้วิทยาลัยจัดทำหรือหาซื้อเพิ่มเติมให้มีจำนวนเพียงพอ

๒.๒ จากผลการศึกษาพบว่าที่ทำงานของนักศึกษานอกห้องเรียนยังมีจำนวนไม่เพียงพอ ผู้วิจัยเห็นว่าเรื่องที่ทำงานของนักศึกษานี้เป็นสิ่งที่จำเป็นมาก เพื่อให้ให้นักศึกษาได้พบปะปรึกษากันทางด้านการสร้างบรรยากาศทางวิชาการให้เหมาะสมกับสถาบันอุดมศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยใคร่ขอเสนอแนะว่า การจัดที่ทำงานให้นักศึกษานอกห้องเรียนนั้น อาจใช้ห้องโถง ใต้ถุนอาคารหรือใต้ต้นไม้ก็ได้ วิทยาลัยควรจัดที่นั่ง ที่วางเครื่องใช้โดยคักแปลงจากเศษไม้ ไม้ไผ่ ทาสีกันมอดกันแมลงและรักษาเนื้อไม้ให้คงทนถาวรน่าใช้ อีกส่วนหนึ่งวิทยาลัยอาจจัดซื้อควยเงินงบประมาณ

๒.๓ จากผลการศึกษาพบว่าที่นั่งสำหรับรับประทานอาหารตลอดจนสภาพของโรงอาหาร ยังไม่เหมาะสมไม่สะอาดไม่ถูกสุขลักษณะ ผู้วิจัยใคร่ขอเสนอแนะว่า วิทยาลัยครูควรได้แก้ไขปรับปรุงบรรยากาศในการรับประทานอาหาร เพราะมีความสำคัญต่อสุขภาพจิตของมวลสมาชิก ควรจัดให้ผู้เจ้าหน้าที่ได้มีที่ทางเป็นสัดส่วน สถานที่รับประทานอาหารควรสะอาด มีเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่อำนวยความสะดวกได้ เช่น อ่างล้างมือ สบู่ มีช่องทางเดินสำหรับเข้าแถวรับบริการอาหารที่นำมาจำหน่ายควรสะอาดถูกหลักโภชนาการ ราคาพอสมควรเหมาะสมกับสภาพของผู้บริโภค ไม่คว่ำค่าไรเกินควร โรงอาหารควรมีทางระบายน้ำระบายอากาศ เรื่องโรงอาหารนี้ผู้บริหารควรถือเป็นนโยบายริบด่วน จัดตั้งและจัดงบประมาณเพื่อมาก่อสร้างโรงอาหารที่ถูกสุขลักษณะ และมีขนาดที่เหมาะสมต่อไป อนึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าภาควิชาสหกรรมศาสตร์ และภาควิชาสุขศึกษานั้นควรจะทำบริการอาหารกลางวันและช่วยกันดูแลค่านสุขาภิบาลค่านอาหาร เพื่อให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่จะให้เกิดประโยชน์สำหรับชีวิตประจำวันและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมาไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการด้วย

๒.๔ จากผลการศึกษาพบว่าน้ำดื่มตามอาคารสถานที่ต่าง ๆ นั้นยังมีไม่เพียงพอ ไม่สะอาด และไม่ถูกสุขลักษณะ ผู้วิจัยใคร่ขอเสนอแนะว่าควรจัดหาวัสดุใส่น้ำดื่มไว้ทุกชั้นของอาคารเรียน จัดคนงานคอยเติมน้ำดื่มให้มีตลอดเวลาที่นักศึกษายังเรียนอยู่โดยมีอาจารย์คอยควบคุมดูแลด้วย หรืออาจตั้งเป็นคณะกรรมการและให้นักศึกษามีส่วนร่วมในฐานะกรรมการควบคุมดูแลด้วยก็ได้

๒.๕ จากผลการศึกษาพบว่าห้องน้ำห้องสุขามีจำนวนยังไม่พอเพียง ไม่สะอาด ไม่ถูกสุขลักษณะ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเรื่องความสะอาดถูกสุขลักษณะเป็นเรื่องพึงประสงค์สูงสุด เป็นพื้นฐานที่จะทำให้คนมีคุณภาพชีวิต วิทยาลัยต้องแก้ไขปรับปรุงเรื่องความสะอาดอย่างเร่งด่วน และจัดหาห้องน้ำห้องสุขาให้เพียงพอ อาจเลือกใช้วัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่น เพื่อเป็นการประหยัด และเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นนั้น การใช้ส่วนผสมแบบธรรมชาติเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นมากกว่าแบบชักโครก เพราะระบบการประปาไม่สะดวกทำให้เกิดปัญหาในเรื่องการรักษาความสะอาด

๒.๖ จากผลการศึกษาพบว่าป้ายประกาศข่าวสารมีสาระไม่น่าสนใจ ไม่ทันสมัย ผู้วิจัยใคร่ขอเสนอแนะว่า ควรมีการปรับปรุงป้ายข่าวสารให้ดีและเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยมอบให้สโมสรนักศึกษาแผนกแนะแนว หรือแผนกประชาสัมพันธ์ของวิทยาลัย รับผิดชอบเรื่องป้ายประกาศ เป็นผู้หาข่าวให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ เลือกข่าวที่มีสาระน่าสนใจ มีประโยชน์ อาจจะเป็นข่าวทั่วไปที่น่าสนใจ ข่าวความเคลื่อนไหวภายในวิทยาลัย ข่าวการรับสมัครงาน

### ๓. ด้านการเรียนการสอน

๓.๑ ด้านการเรียนการสอนนี้โดยทั่วไปแล้วอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมปานกลาง แต่ก็มีบางข้อที่นำมาปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้อภิปรายกับอาจารย์ทางด้านวิชาการอย่างอิสระนั้น อยู่ในเกณฑ์ปานกลางที่ค่อนข้างน้อย ผู้วิจัยใคร่ขอเสนอแนะว่า อาจารย์ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ เพราะอาจารย์ส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอนดีอยู่แล้ว ( $\bar{X} = ๓.๓๑$ ) เพื่อเป็นการสร้างบรรยากาศทางวิชาการและกระตุ้นให้นักศึกษากล้าคิด กล้าแสดงออก อันเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์เพื่อพัฒนาคุณภาพของนักศึกษาต่อไป

๓.๒ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีความเห็นว่าบรรยากาศในห้องเรียน มีค่าคะแนนอยู่ในเกณฑ์ปานกลางที่ค่อนข้างน้อย ดังนั้นเพื่อเป็นการสร้างบรรยากาศในห้องเรียน ให้น่าสนใจยิ่งขึ้น เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อาจารย์ผู้สอนอาจจะจัด กิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนขึ้น เช่น จัดนิทรรศการทางการศึกษา เชิญวิทยากรเชิญผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาการต่าง ๆ เพื่อให้ นักศึกษามีประสบการณ์ตรง เป็นการสร้างความสนใจ นักศึกษาให้ค้นคว้าทางด้านการวิชาการ

#### ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

๑. การศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาเพียงวิทยาลัยครู นครราชสีมาเพียงแห่งเดียว ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาเปรียบเทียบสภาพแวดล้อม วิทยาลัยครูตั้งแต่ ๒ แห่งขึ้นไป

๒. การศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูครั้งต่อไป ควรจะได้ศึกษาเปรียบเทียบจาก ตัวแปรที่เป็นสถานภาพของกลุ่มประชากรนอกเหนือจากการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ระดับการศึกษา อายุ เป็นต้น

บรรณานุกรม

## บรรณานุกรม

- กาญจนา รังคะประยูร การใช้อาคารสถานที่ของวิทยาลัยครูในพระนครและธนบุรี  
วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๑๔, ๑๖๘ หน้า อักสำเนา
- การฝึกหัดครู, กรม กองการเจ้าหน้าที่ แนวในการจัดอัตรากำลังในวิทยาลัยครูและ  
การกำหนดตำแหน่ง ๒๕๑๔, ๑๑ หน้า อักสำเนา
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน และกรมการฝึกหัดครู แนวใหม่ของการ  
ฝึกหัดครู รายงานการสัมมนา ๒๕๒๐, ๗๓ หน้า อักสำเนา
- คณะกรรมการดำเนินการและร่างโครงการพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่สี่  
รายงานสรุปการประเมินสภาพ ศักยภาพและสัมฤทธิ์ผลของแผนพัฒนาการศึกษา  
ระยะที่สาม พ.ศ. ๒๕๑๕ - ๒๕๑๙ ของสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย  
ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ ๒๕๑๘, ๑๕๘ หน้า อักสำเนา
- จารุบุตร พัวรมขาว การจัดกิจกรรมนักศึกษาของวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ  
ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ๒๕๒๕, ๑๑๕ หน้า  
อักสำเนา
- กฤติ คงตระกูล การบริหารกิจการนักศึกษาของวิทยาลัยครูภาคเหนือในทัศนะของผู้บริหาร  
อาจารย์และนักศึกษา ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร  
๒๕๒๒, ๑๕๔ หน้า อักสำเนา
- นครราชสีมา, วิทยาลัยครู แผนกทะเบียนและวัดผล สถิติที่เรียนไม่สำเร็จ สํารวจเมื่อ  
มีนาคม ๒๕๒๕, อักสำเนา
- นฤมล บุญพัชรินทร์ การศึกษาของสมควิทยาลัยครูโดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน  
ของสมควิทยาลัยครู ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร  
๒๕๑๙, ๑๖๐ หน้า อักสำเนา
- นัยนา อ่างสันติกุล การวิเคราะห์องค์ประกอบสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยไทย  
วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๒๒, ๕๑ หน้า อักสำเนา

- นิพนธ์ แจงเอียด จิตวิทยาสังคม วิทยาลัยครูภูเก็ต ๒๕๒๔, ๒๓๓ หน้า อัดสำเนา  
บันทึกการประชุมรองอธิการฝ่ายกิจการนักศึกษา "การหาทิศทางของการปฏิบัติงานของ  
ฝ่ายกิจการนักศึกษาวิทยาลัยครู" ๒๕๒๑, ๖ หน้า อัดสำเนา
- ประทีป นิลพั่งา ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาใน  
วิทยาลัยครูสวนกลาง วิทยานิพนธ์ กศ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๒๒, ๑๓๐ หน้า  
อัดสำเนา
- ประกาศรี สันตบุตร สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยรามคำแหงในทัศนะของนักศึกษา  
ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ๒๕๒๖, ๔๘ หน้า  
อัดสำเนา
- ปรานี ภาสกรณ์ การเตรียมการสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ วิทยานิพนธ์  
กศ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๑๔, ๑๖๗ หน้า อัดสำเนา
- ปริญญา อังคสิทธิ์ การบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดลอม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ  
ประสานมิตร ๒๕๒๑, ๕๔ หน้า อัดสำเนา
- ปฤตนา ภูวนัต ลักษณะหน้าที่การงานของอาจารย์ประจำในวิทยาลัยมหิดล วิทยานิพนธ์  
กศ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๑๔, ๔๕ หน้า อัดสำเนา
- บ๊วย อังภากรณ "การบริหารวิทยาลัย" เสียรพอยาเสียรสิน เคล็ดไทย ๒๕๑๓,  
หน้า ๕๒ - ๕๔
- ปิ่นวดี จิระนารักษ์ การศึกษาพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์มหาวิทยาลัย  
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ  
ประสานมิตร ๒๕๑๙, ๘๒ หน้า อัดสำเนา
- เปื้อง กุมุท "การพัฒนาอาจารย์" รายงานสรุปการสัมมนาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน  
ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒบางแสน ๓ - ๖ มิถุนายน ๒๕๑๙, หน้า ๔๖ - ๕๑
- ผกาทิพย์ เกษรากล สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในทัศนะของนิสิต  
ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ๒๕๒๔, ๔๓ หน้า  
อัดสำเนา

✓ "พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พุทธศักราช ๒๕๑๔" ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๘๖ ตอนที่ ๔๔  
ฉบับพิเศษ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๔, หน้า ๒๓ - ๔๖

พัทธยา สายหู "ภารกิจของมหาวิทยาลัยด้านการเรียนการสอน" รายงานการสัมมนา  
ภารกิจของมหาวิทยาลัยที่สังคมไทยมุ่งหวัง ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิมพ์โลก  
๑๔ - ๑๓ ธันวาคม ๒๕๑๓ หน้า ๔๓ - ๕๓

ไพจิตร สหัสจินดา ความต้องการของครูอาจารย์ในงานบริการการศึกษา วิทยาลัยครู  
สกลนคร ปริชญานีพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร  
๒๕๑๕, ๖๑ หน้า อักส่าเนา

ภรณ์ ธรรมพัฒนกุล ปัญหาการเลือกการผลิตและการใช้วัสดุต้นวัสดุของอาจารย์ใน  
วิทยาลัยครูส่วนกลาง ปริชญานีพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ  
ประสานมิตร ๒๕๑๓, ๑๓๓ หน้า อักส่าเนา

กัญญา สาร หลักการบริหาร วัฒนาพานิช ๒๕๑๖, ๖๕๕ หน้า

มหาวิทยาลัย, ทบวง ประมวลหลักเกณฑ์การพิจารณาโครงการและแผน สถาบันอุดมศึกษา  
ของรัฐบาลแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ ๕ (๒๕๒๐ - ๒๕๒๔) กองแผนงาน  
สำนักงานปลัดทบวง ทบวงมหาวิทยาลัย ๒๕๑๕, ๑๕ หน้า อักส่าเนา

รายงานการสัมมนาเรื่อง การฝึกหัดครูแห่งประเทศไทย ณ โรงแรมสมิหรา สงขลา  
๒๒ - ๒๓ สิงหาคม ๒๕๑๔, ๒๓๓ หน้า

วิจิตร ศรีสอน "การพัฒนาการเรียนการสอน" รายงานสรุปการสัมมนาเพื่อพัฒนา  
การเรียนการสอน ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน ๓ - ๖ มิถุนายน  
๒๕๑๕, หน้า ๕ - ๑๐

\_\_\_\_\_ หลักการอุดมศึกษา วัฒนาพานิช ๒๕๑๔, ๘๓ หน้า

วิจิตร สีนศิริ นิสิตและภาวะแวดล้อม เอกสารประกอบการศึกษานิเทศและภาวะแวดล้อม  
ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๒๔ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร  
ม.ป.ป. อักส่าเนา

วิไลวรรณ พิชัยนุวัฒน์ และสมหวัง พิชัยนุวัฒน์ "วิธีประเมินสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย"

การศึกษาศาสตร์ ๖ : ๒๐ - ๓๔ พฤศจิกายน - ธันวาคม ๒๕๑๔

ศึกษาธิการ, กระทรวง คำสั่งที่ ศธ. ๐๓๐๔/ว ๐๐๗๑๑ เรื่อง เกณฑ์การคิดปริมาณ

อาจารย์ของวิทยาลัยครู ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๓, ๓ หน้า อัดสำเนา

กระทรวง ศธ. ๐๓๐๔/ว เรื่อง การกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของการทำงาน

ของบุคลากรกรมการฝึกหัดครู ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๑๔, ๑๕ หน้า อัดสำเนา

สภาการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน สรุปรายงานการประเมินผลการพัฒนาการศึกษา ระดับ

อุดมศึกษา ปี ๒๕๑๐ - ๒๕๑๔ ประเสริฐศิริ ๒๕๑๔, ๑๐๕ หน้า

สภาสถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์ ระเบียบสภาสถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์ว่าด้วย

การจ่ายเงินสมนาคุณอาจารย์ในการสอน พ.ศ. ๒๕๑๔ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๑๔,

๒ หน้า อัดสำเนา

สมบัติ วัจนะสาริกากุล สภาพแวดล้อมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามทัศนะของนักเรียน

อาจารย์และผู้บริหาร ปรินุญานพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

๒๕๑๔, ๑๔๕ หน้า อัดสำเนา

สุวรรณี ศรีคุณ ปัญหาและความต้องการการพัฒนาค่านิยมวิชาการของอาจารย์วิทยาลัยครู

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปรินุญานพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร ๒๕๑๑, ๔๗ หน้า อัดสำเนา

อรรถพร คุณพันธ์ การสร้างแบบสำรวจสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยไทย วิทยานิพนธ์ ค.ม.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๑๑, ๔๓ หน้า อัดสำเนา

อวยชัย วัชรธรรม การพยากรณ์เศรษฐกิจทางการศึกษาโดยใช้องค์ประกอบที่อยู่นอกเหนือ

ความสามารถทางด้านสติปัญญา ปรินุญานพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร ๒๕๑๑, ๔๐ หน้า อัดสำเนา

อภินันท์ พงษ์อโไทย รายงานผลการวิจัยเรื่องลักษณะการสอนของอาจารย์ในอุดมคติ  
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๒๒, ไม่มีเลขหน้า อักษรย่อ

Astin, Alexander W. The College Environment. New York, American Council on Education, 1968. 187 p.

Benn, Gerald Chester. "A Comparison of the Ideal and Real College Environment as Perceived by Entering Freshmen in an Oklahoma State University," Dissertation Abstracts. Vol. 36, No. 11, p.4026-A, May, 1976.

Best, John W. Research in Education. New Jersey, Prentice Hall, 1963, 320 p.

Camp, M.B. "Some Factors Related to the Utilization of Audio - Visual Materials with Suggestion for Teachers Preparation in this Area," Dessertation Abstracts. 18 : 155, 1958.

✓ Cronbach, Lee J. Essential of Psychological Testing. 3rd. ed., New York, Harper Row, 1971. 752 p.

Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology & Education 2nd. ed., New York, McGraw-Hill, Inc., 1971. 446 p.

Glass, Gene V. and Julian C. Stanley. Statistical Methods in Education and Psychology. New Jersey, Prentice-Hall, Inc., 1970. 596 p.

✓ Hill, George Wayne. "A Study of Faculty and Student Perception of the Campus Environment at Florida Atlantic University," Dissertation Abstracts. Vol. 38, No. 10 : p. 5976-A 5947-A April, 1978.

Johnson, Robert A. "Manifestation of Dissonance in Expectation Versus Perception of the Environment at Indian University among Black and White Students," Dissertation Abstracts. Vol.36 No. 2 : p. 735-A-736-A August, 1975.

Lindguist, E.F. Design and Applysis of Experiments in Psychology and Education. Boston, Houghton Mifflim, 1956. 393 p.

✓ Locklin, Raph Howard. "Institutional Tension : A Multiple Case Study of Four Campuser Using The Transactional Analysis of Personality and Environment (TAPE)," Dissertation Abstracts. 37 : 149 - A July, 1976.

- Mack, Garner Shirley. "A Study of Institutional Image Analysis of Perception of Sub - population in College Environment," Dissertation Abstracts. Vol. 32, No. 9, p. 4308 - A, February, 1971.
- Mikhail, Fouad Ragheb. "The Use of Selected Audio - Visual Materials by Teachers of Vocational Agriculture in Wisconsin," Dissertation Abstracts. 3 : 555, 1960.
- OECD. Study of Teachers Quantitative Trends in Teaching Staff in Higher Education. Paris, Organization for Economic Co - operation and Development, 1971. 272 p.
- Pace, C.R. and G.G. Stern. "An Approach to the Measurement of Psychological Characteristics of College Environment," Journal of Educational Psychological. 49 : 260 - 277, 1965.
- ✓ Rice, Janet Carol. "Relationship among Major Educational Perception of Campus Environment and Personality for College Junior," Dissertation Abstracts. Vol. 86, No. 2 : p. 2744 - A, August, 1975.
- Robert V. Krejcie and Daryle W. Morgan. "Determining Sample Size for Research Activities," Journal of Educational and Psychological Measurement. 1970. 30, p. 607 - 610.
- Romine, Stephen. "Student and Faculty Perception of an Effective University Instructional Climates," The Journal of Education Research. 68 : 139 - 143, December, 1974.
- Stamatakis, Louis C. "Student Affairs Progress Toward," Journal of College Student Personal. 2 : 105 - 111, March, 1981.
- Seager, Paul W. Propose the School Building Code for Thailand. Indiana, Indiana University, 1961. 19 p.
- UNESCO. Training of Primary Teacher Training Staff. Geneva, International Bureau of Education, 1957. 202 p.
- \_\_\_\_\_. Teacher Education in Asia : A Regional Survey. Bangkok, Region - office for Education in Asia, 1972. 275 p.
- \_\_\_\_\_. Secondary Teacher Training. Geneva, International Bureau of Education, 1954. 202 p.
- ✓ Winer, B.J. Statistical Principles in Experimental Design. New York, McGraw - Hill Book Company, 1962. 672 p.

ภาคผนวก ก  
แบบสอบถามสภาพแวดล้อม

## แบบสอบถาม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๕

เรียน อาจารย์และนักศึกษาทุกท่าน

ข้าพเจ้า นายรังสรรค์ หันสนธิยะ เป็นอาจารย์ที่วิทยาลัยครูนครราชสีมา  
ปัจจุบันกำลังศึกษาต่อระดับปริญญาโท สาขาการอุดมศึกษา ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ  
ประสานมิตร บัดนี้ข้าพเจ้าได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ทำการวิจัยเพื่อเป็นวิทยานิพนธ์  
ประกอบหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต ในหัวข้อเรื่อง "สภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมา  
ในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา" ดังนั้น จึงใคร่ขอรบกวนเวลาอันมีค่า  
ของท่านสักเล็กน้อย ช่วยตอบแบบสอบถามฉบับนี้โดยแสดงทัศนะความคิดเห็นอย่างจริงใจ  
ของท่าน คำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อท่านหรือผู้อื่นใดทั้งสิ้น แต่คำตอบ  
ของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อ  
ความก้าวหน้าและความเป็นเลิศทางวิชาการ

ข้าพเจ้าหวังว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบพระคุณอย่างยิ่งมา ณ  
โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

นายรังสรรค์ หันสนธิยะ

( นายรังสรรค์ หันสนธิยะ )

นิสิตปริญญาโท สาขาการอุดมศึกษา

แบบสอบถามสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมา  
ในทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา

แบบสอบถามฉบับที่

ตอนที่ ๑

สภาพภาพของผู้ตอบ

คำชี้แจง

เลือกหมายเลขหน้าข้อความที่ถูกต้องหรือตรงกับทัศนะของท่าน แล้วเขียนลงใน ☐  
ทางขวามือของข้อความ

ตัวอย่าง

๑. สถานที่ทำงานหรือสถานศึกษาของผู้ตอบ ..... ☒ ๓

๑. วิทยาลัยครูบุรีรัมย์

๒. วิทยาลัยครูมหาสารคาม

๓. วิทยาลัยครูนครราชสีมา

๔. วิทยาลัยครูเลย

แสดงว่าสถานที่ทำงานหรือสถานศึกษาของผู้ตอบคือ วิทยาลัยครูนครราชสีมาซึ่งมีเลขหน้า  
ข้อความ ๓ หน้าเลข ๓ เขียนลงใน ☐ ทางขวามือของข้อความ

คำถามสำหรับตอนที่ ๑

๑. สภาพภาพของท่าน ..... ☐

๑. ผู้บริหาร (อธิการ, รองอธิการ, หัวหน้าคณะวิชา, หัวหน้าสำนักงานอธิการ,  
หัวหน้าภาควิชา)

๒. อาจารย์

๓. นักศึกษา

ผู้บริหารและอาจารย์มีสภาพภาพ ดังต่อไปนี้

๒. วุฒิทางการศึกษา ..... ☐

๑. ปริญญาตรี และต่ำกว่าปริญญาตรี

๒. สูงกว่าปริญญาตรี

๓. จำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ ..... ☐
๑. ไม่มีชั่วโมงสอน
  ๒. มากกว่า ๑๐ ชั่วโมง
  ๓. ตั้งแต่ ๑๐ ชั่วโมงขึ้นไป
๔. มีประสบการณ์ในการทำงาน ..... ☐
๑. มากกว่า ๑๐ ปี
  ๒. ตั้งแต่ ๑๐ ปีขึ้นไป
- นักศึกษาที่มีสถานภาพ ดังต่อไปนี้
๕. เพศ ..... ☐
๑. ชาย
  ๒. หญิง
๖. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใช้คะแนนเฉลี่ยสะสมนับถึงวันที่ตอบแบบสอบถาม .... ☐
๑. มากกว่า ๒.๕๐
  ๒. ตั้งแต่ ๒.๕๐ ขึ้นไป

ตอนที่ ๒ ทักษะของท่านที่มีต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมา โปรดเขียนตัวเลข  
แสดงความคิดเห็นของท่านใส่ในช่อง ☐ ทางขวามือของข้อความแต่ละข้อ  
โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

|          |         |                    |
|----------|---------|--------------------|
| ใส่เลข ๕ | ถ้าท่าน | เห็นด้วยมากที่สุด  |
| ใส่เลข ๔ | ถ้าท่าน | เห็นด้วยมาก        |
| ใส่เลข ๓ | ถ้าท่าน | เห็นด้วยปานกลาง    |
| ใส่เลข ๒ | ถ้าท่าน | เห็นด้วยน้อย       |
| ใส่เลข ๑ | ถ้าท่าน | เห็นด้วยน้อยที่สุด |

### ตัวอย่าง

วิทยาลัยจัดการประชาสัมพันธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ..... ๕  
 ท่านเขียนเลข ๕ ลงในช่อง ☒ แสดงว่าท่านเห็นด้วยมากที่สุด

### คำถามสำหรับตอนที่ ๒

#### สภาพแวดล้อมการบริหาร

๑. วิทยาลัยเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกความเป็นประชาธิปไตยในกิจกรรมต่าง ๆ ☐
๒. ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ของวิทยาลัยเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน ..... ☐
๓. ความสะดวกของการติดต่อสื่อสารภายในวิทยาลัย ..... ☒
๔. ระบบบริหารของวิทยาลัยสนับสนุนและเอื้อต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ ..... ☐
๕. นักศึกษาได้รับคำปรึกษาและชี้แจงการเลือกวิชาเรียนจากอาจารย์ที่ปรึกษา ก่อนลงทะเบียนวิชาเรียน ..... ☐
๖. วิทยาลัยจัดบริการด้านสุขภาพอนามัยอย่างมีประสิทธิภาพ ..... ☐
๗. ระเบียบของหอสมุดเอื้ออำนวยต่อการศึกษาค้นคว้า ..... ☐
๘. วิทยาลัยมีบริการช่วยเหลือนักศึกษาผู้มีปัญหาทางการเงิน ..... ☐
๙. รูปแบบการบริหารกิจการนักศึกษามีความเหมาะสม ..... ☐
๑๐. อาจารย์ส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมของนักศึกษา ..... ☐
๑๑. นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมด้านวิชาการ ..... ☐
๑๒. นักศึกษาส่วนใหญ่ร่วมกิจกรรมกีฬา ..... ☐
๑๓. วิทยาลัยจัดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาประจำชมรมต่าง ๆ อย่างทั่วถึง ..... ☐
๑๔. วิทยาลัยบริการสวัสดิการและอำนวยความสะดวกแก่อาจารย์และนักศึกษา อย่างดียิ่ง ..... ☐
๑๕. นักศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาวิทยาลัยของตน ..... ☐

๑๖. การดำเนินงานของวิทยาลัยในด้านการบริหารในปัจจุบันเหมาะสม ..... ☐
๑๗. บรรยากาศภายในวิทยาลัยมีความสงบสุข ..... ☐
๑๘. อาจารย์ส่วนใหญ่ในวิทยาลัยได้ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับการปฏิบัติราชการ ..... ☐
๑๙. วิทยาลัยมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การเขียน การพูด ตลอดจนการทำงาน  
ของฝ่ายบริหารในวิทยาลัย ..... ☐
๒๐. การดำเนินการของวิทยาลัยในปัจจุบันเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์เหมาะสม ..... ☐

#### สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่

๒๑. อาคารสถานที่เรียน ตั้งอยู่ในที่เหมาะสมไปมาสะดวก ..... ☐
๒๒. วิทยาลัยมีสนามกีฬาเพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา ..... ☐
๒๓. ความสะอาด แสงสว่าง และการระบายอากาศภายในห้องเรียนเหมาะสม ..... ☐
๒๔. ห้องเรียนมีขนาดและจำนวนเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา ..... ☐
๒๕. วิทยาลัยมีห้องปฏิบัติการและเครื่องมือเครื่องใช้เพียงพอ ..... ☐
๒๖. มีที่นั่งพักผ่อนไทร้มไถ้อย่างเพียงพอ ..... ☐
๒๗. นักศึกษามีที่ทำงานนอกห้องเรียนอย่างเพียงพอ ..... ☐
๒๘. มีโรงอาหารที่ถูกลักษณะและมีที่นั่งรับประทานอาหารเพียงพอ ..... ☐
๒๙. ห้องสมุดตั้งอยู่ในที่เหมาะสมและมีหนังสือค้นคว้าอย่างเพียงพอ ..... ☐
๓๐. มีน้ำดื่มตามอาคารสถานที่ต่าง ๆ อย่างถูกลักษณะและเพียงพอ ..... ☐
๓๑. มีห้องน้ำ ห้องสุขา ที่ถูกลักษณะอย่างเพียงพอ ..... ☐
๓๒. มีบริการค่านายเอกสารในราคาที่เหมาะสม ..... ☐
๓๓. ร้านค้าของวิทยาลัยตั้งอยู่ในที่เหมาะสมไปมาสะดวก ..... ☐
๓๔. มีการตกแต่งอาคารสถานที่สวยงามอยู่เสมอ ..... ☐
๓๕. ป้ายประกาศข่าวสารมีสาระน่าสนใจและทันสมัย ..... ☐
๓๖. การวางผังอาคารสถานที่ต่าง ๆ ถูกต้องเหมาะสมกับที่เป็นสถาบันอุดมศึกษา ..... ☐

๓๓. การติดต่อเดินทางระหว่างอาคารสถานที่ต่าง ๆ ใช้ระยะเวลาเดินทางพอเหมาะ ☐
๓๔. ท่านรู้จักสถานที่ต่าง ๆ ภายในวิทยาลัยเป็นอย่างดี ..... ☐
๓๕. ท่านมีความพอใจสภาพอาคารสถานที่ของวิทยาลัย ..... ☐
๔๐. สถานที่รักษาพยาบาล บริการตรวจสอบสุขภาพของวิทยาลัยอยู่ในสภาพเหมาะสม .... ☐

#### สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน

๔๑. ท่านมีความภูมิใจมากเมื่อได้เข้ามาอยู่ในวิทยาลัยนี้ ..... ☐
๔๒. อาจารย์ในวิทยาลัยส่วนใหญ่ตั้งใจสอน ..... ☐
๔๓. อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา ..... ☐
๔๔. อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ชมเชยและให้กำลังใจนักศึกษาในการแสดงออกทางกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการศึกษา ..... ☐
๔๕. อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ เตรียมอุปกรณ์การสอนได้ตรงและเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่สอน ..... ☐
๔๖. วิทยาลัยได้จัดกิจกรรมส่งเสริมด้านวิชาการอยู่เสมอ ..... ☐
๔๗. อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่เข้าสอนด้วยความกระตือรือร้น ..... ☐
๔๘. อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพเหมาะสมที่จะเป็นครู ..... ☐
๔๙. อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่สอนให้จำเนื้อหา ..... ☐
๕๐. อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่บอกขอบข่ายวิชาและจุดมุ่งหมายที่จะสอนในชั่วโมงแรกของการสอน ..... ☐
๕๑. อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน ..... ☐
๕๒. นักศึกษาสามารถนำประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาในวิทยาลัยไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตได้ ..... ☐

๕๓. อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่รู้จักใช้วิธีสอนและหลักจิตวิทยาอย่างเหมาะสม ..... ☐
๕๔. อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่เตรียมการสอนมาอย่างดี ..... ☐
๕๕. อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่กระตุ้นนักศึกษาให้แสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน ..... ☐
๕๖. อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา ..... ☐
๕๗. อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ให้ความยุติธรรมต่อนักศึกษา ..... ☐
๕๘. อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีเอกสารให้นักศึกษาก่อนการบรรยาย ..... ☐
๕๙. นักศึกษามีโอกาสอภิปรายกับอาจารย์ในคาบวิชาการอย่างอิสระ ..... ☐
๖๐. บรรยายภาคในห้องเรียนมีชีวิตชีวาน่าสนใจ ..... ☐

ขอขอบคุณ

ภาคผนวก ข.

คุณภาพของแบบสอบถาม  
1

## คุณภาพของแบบสอบถาม

## ๑. แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ

| ข้อที่                      | ค่าอำนาจจำแนก<br>( r ) | ข้อที่                            | ค่าอำนาจจำแนก<br>( r ) |
|-----------------------------|------------------------|-----------------------------------|------------------------|
| <u>สภาพแวดล้อมทางกายภาพ</u> |                        |                                   |                        |
| ๑                           | ๕.๘๓                   | ๑๘                                | ๕.๗๐                   |
| ๒                           | ๕.๓๕                   | ๑๙                                | ๕.๖๓                   |
| ๓                           | ๒.๕๕                   | ๒๐                                | ๕.๖๒                   |
| ๔                           | ๖.๘๒                   | <u>สภาพแวดล้อมทางอาคารสถานที่</u> |                        |
| ๕                           | ๓.๕๓                   | ๒๑                                | ๕.๒๕                   |
| ๖                           | ๕.๖๕                   | ๒๒                                | ๖.๓๖                   |
| ๗                           | ๕.๑๐                   | ๒๓                                | ๕.๒๐                   |
| ๘                           | ๕.๓๕                   | ๒๔                                | ๕.๖๕                   |
| ๙                           | ๕.๑๖                   | ๒๕                                | ๗.๕๑                   |
| ๑๐                          | ๕.๕๑                   | ๒๖                                | ๕.๓๐                   |
| ๑๑                          | ๓.๘๘                   | ๒๗                                | ๗.๘๒                   |
| ๑๒                          | ๓.๓๘                   | ๒๘                                | ๕.๘๘                   |
| ๑๓                          | ๓.๘๑                   | ๒๙                                | ๗.๘๓                   |
| ๑๔                          | ๗.๕๓                   | ๓๐                                | ๖.๑๕                   |
| ๑๕                          | ๓.๓๑                   | ๓๑                                | ๖.๘๖                   |
| ๑๖                          | ๕.๕๑                   | ๓๒                                | ๕.๘๖                   |
| ๑๗                          | ๖.๒๖                   | ๓๓                                | ๕.๗๕                   |

| ข้อที่                    | ค่าอำนาจจำแนก<br>(t) | ข้อที่ | ค่าอำนาจจำแนก<br>(t) |
|---------------------------|----------------------|--------|----------------------|
| ๓๘                        | ๗.๐๗                 | ๔๔     | ๔.๕๒                 |
| ๓๙                        | ๘.๖๖                 | ๔๕     | ๓.๓๙                 |
| ๔๐                        | ๑๐.๑๑                | ๔๖     | ๓.๓๘                 |
| ๔๑                        | ๕.๐๐                 | ๔๗     | ๔.๖๖                 |
| ๔๒                        | ๒.๖๔                 | ๔๘     | ๕.๖๘                 |
| ๔๓                        | ๔.๓๔                 | ๔๙     | ๖.๒๕                 |
| ๔๔                        | ๔.๓๔                 | ๕๐     | ๖.๖๔                 |
| สภาพแวดล้อมการวิจัยการสอน |                      | ๕๑     | ๕.๖๖                 |
|                           |                      | ๕๒     |                      |
| ๔๕                        | ๘.๕๓                 | ๕๓     | ๔.๒๓                 |
| ๔๖                        | ๕.๕๕                 | ๕๔     | ๕.๑๙                 |
| ๔๗                        | ๗.๕๒                 | ๕๕     | ๕.๓๔                 |
| ๔๘                        | ๕.๓๘                 |        |                      |
| ๔๙                        | ๕.๘๕                 |        |                      |
| ๕๐                        | ๘.๔๕                 |        |                      |
| ๕๑                        | ๕.๕๐                 |        |                      |

$$t_{.05} = 1.00$$

๒. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมดเท่ากับ ๐.๙๔

สภาพแวดล้อมวิทยาลัยครนครราชสีมาในทัศนะของ  
ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา

บทคัดย่อ  
ของ  
รังสรรค์ หันสนธิยะ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร  
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตร  
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สิงหาคม ๒๕๒๖

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมา ตามทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ที่มีต่อสภาพแวดล้อมด้านการบริหาร คำนวณอาคารสถานที่ และด้านการเรียนการสอน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหาร 32 คน อาจารย์ 97 คน และนักศึกษา 341 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสำรวจ กิจกรรมในสถาบันอุดมศึกษามีจำนวน 60 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยดัดแปลงมาจากแบบสำรวจกิจกรรม ของ อเล็กซานเดอร์ คัมบลิว แอสติน (Alexander W. Astin) การวิเคราะห์ ข้อมูลใช้สถิติ F-test และ t-test ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครู นครราชสีมา ในด้านการบริหาร คำนวณอาคารสถานที่ และด้านการเรียนการสอนอยู่ใน ระดับปานกลาง

2. ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครู นครราชสีมาในด้านการบริหารแตกต่างกัน โดยผู้บริหารกับนักศึกษาและอาจารย์กับ นักศึกษามีทัศนะแตกต่างกัน ส่วนผู้บริหารกับอาจารย์มีทัศนะไม่แตกต่างกัน ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมา ในด้านอาคาร สถานที่และด้านการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน

3. ผู้บริหารที่มีวุฒิสูงกว่าปริญญาตรีกับผู้บริหารที่มีวุฒิปริญญาตรีและต่ำกว่า ปริญญาตรี มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครูนครราชสีมา ในด้านการบริหาร และ คำนวณการเรียนการสอนแตกต่างกัน ส่วนสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ผู้บริหารที่มีวุฒิ ต่างกันมีทัศนะไม่แตกต่างกัน

ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปกับผู้บริหาร ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปีลงมา มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครู นครราชสีมา ในด้านการบริหารและด้านการเรียนการสอนแตกต่างกัน ส่วนสภาพ แวดล้อมด้านอาคารสถานที่ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ต่างกันมีทัศนะไม่แตกต่างกัน

4. อาจารย์ที่มีวุฒิสองปริญญาตรีกับอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรีและต่ำกว่าปริญญาตรี มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครุราชสีมา ในด้านการบริหาร ด้านอาคารสถานที่ และด้านการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน

อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปกับอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปีลงมา มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครุราชสีมาในด้านการบริหารและด้านการเรียนการสอนแตกต่างกัน ส่วนสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่อาจารย์ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีทักษะไม่แตกต่างกัน

5. นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครุราชสีมาในด้านการบริหาร ด้านอาคารสถานที่และด้านการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน

นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไปกับนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.50 ลงมา มีทักษะต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัยครุราชสีมาในด้านการบริหาร ด้านอาคารสถานที่และด้านการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน

THE ENVIRONMENT OF NAKHON RATCHASIMA  
TEACHERS COLLEGE AS PERCEIVED  
BY ADMINISTRATORS, TEACHERS  
AND STUDENTS

AN ABSTRACT  
BY  
RANGSAN HANSANTIA

Presented in partial fulfillment of the requirements  
for the Master of Education degree  
at Srinakharinwirot University  
August 1983

The purpose of this investigation was to study the environment of Nakhon Ratchasima Teachers College as perceived by administrators, teachers and students concerning administration, physical environment, and instruction. The sample consisted of 32 administrators, 97 teachers and 341 students. The sixty items of the Inventory of College Activities adapted from Alexander W. Astin's were used. The obtained data were analyzed statistically using the F - test and t - test.

The major findings were as follows:

1. The environment of N.R. Teachers College perceived by the administrators, teachers and students were at moderate level in all three areas.

2. The perception of the administrators, teachers and students showed significant difference on the administrative area. When the pair - comparing of the subjects was employed, the administrators and students, the teachers and students showed the significant differences in the administrative area, but no significant differences was found between the administrators and teachers. There was no significant differences on the physical environment and instruction among the three groups.

3. The significant differences were found among the administrators with post graduate degree and those with baccaluriate degree or lower towards administrators and instruction but there were no significant differences towards physical environment.

The perception of administrators having longer experience and less experience showed significantly different on administration and instruction but there were no significant differences towards physical environment.

4. No significant differences were found among the administrators with post graduate degree and those with baccaluriate degree or lower towards administration physical environment and instruction.

The perception of teachers having longer experience and less experience showed significant different on administration and instruction but there were no significant differences toward physical environment.

5. No significant differences on administration, physical environment and instruction were found when compared the male and female students perception.

There was no significant differences on administration, physical environment, and instruction between students with 2.50 grade point everage and higher and students with grade point everage lower than 2.50.

## ประวัติผู้วิจัย

นายรังสรรค์ หันสนั่นเที่ยง เกิดวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๔๖ ณ อำเภอโนนไทย  
จังหวัดนครราชสีมา

### ประวัติการศึกษา

- ๒๕๕๗ สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ จากโรงเรียนวัดเจริญพรต  
อำเภอโนนไทย
- ๒๕๖๐ สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จากโรงเรียนโนนไทย อำเภอโนนไทย  
จังหวัดนครราชสีมา
- ๒๕๖๓ สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ ๖ จากโรงเรียน  
เกษตรกรรมนครราชสีมา อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา
- ๒๕๖๖ สอบได้ประกาศนียบัตรพิเศษการศึกษา (พ.กศ.)
- ๒๕๖๗ สอบได้ประกาศนียบัตรประโยคครูพิเศษมัธยม (พ.ม.)
- ๒๕๖๗ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพิษณุโลก
- ๒๕๖๘ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

### ประวัติการทำงาน

- ๒๕๖๕ ครูอัตราจ้างโรงเรียนวัดหนองบัวลอย อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา
- ๒๕๖๖ ครูอัตราจ้างโรงเรียนบ้านหัวถนน อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา
- ๒๕๖๗ ครูใหญ่โรงเรียนบ้านโคกสุวรรณ อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา
- ๒๕๖๘ ครูโรงเรียนบ้านพังเทียม อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา
- ๒๕๖๙ อาจารย์ ๑ วิทยาลัยครูนครราชสีมา

ปัจจุบัน เป็นอาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะวิทยาศาสตร์  
วิทยาลัยครูนครราชสีมา